

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXVI Kaina 25 c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, SAUSIS — JANUARY 8, 1982

Nr. 6

AUSRA Nr. 18 (58)

LIETUVIAI IR LENKAI

Kalbant apie lietuvių ir lenkų santykius, reikėtų pradėti nuo 1325 metų, kai Gediminas išleido savo dukrą Aldoną už Vladislavo Lokietkos sūnų Kazimierą. Bet kartoti istoriją, manau, nėra reikalo. Pradėsiu nuo vieno ryškiausio mūsų tautos istorijos puslapio — Nepriklausomybės atgavimo po pirmosios vokečių okupacijos XX amž. pradžioje.

Praeityje buv didinga Lietuvos valstybė, žūtutinėje kovoje atrėmusi įnirtingų kryžiuočių puolimą. Praeityje buvo prieštaringų ir intriguojančių Lenkijos karalystė. Apie šiuos šalių praeitį bene Adomas Mickėvičius yra pasakęs: "Lietuvos istorija romantiška, Lenkijos istorija skandalinga". Praeityje buvo Liublino unija, sujungusi tokias nepanašias tautas: lenkai — impulsyvūs, savgininkai, ambicingi, nevengia naujovių, garbėtoškos net iki liguistumo, o kad apgintų savo garbę kartais nesibiją net ir visai negarbingų poelgių; lietuviai santūrus, flegmatiški, šiek tiek paslankūs, konservatyvūs, bet labai atkaklūs ir moką save ginti. Praeityje liko karaliaus Žigimanto Augusto testamentas žodžiai: "Kiekvienas, kuris norės pasirodyti esąs niekingas nedorėlis ir dės pastangas, norėdamas atskirti, tebijo Dievo keršto, nes Dievas neapkenčia ir prakeikia tuos, kurie sėja neapykantą tarp brolių".

Unija dirba ne lietuvių, o lenkų naudai — lenkiškos dvasiškijos, taip pat lenkiškų mokyklų lenkinta, kad ji daugiau atstova-

vo lenkų, negu lietuvių tautą. Teisus buvo J. Uraševskis "Vytauto kovose" paties Vytauto lūpomis pranašėjęs, kad "lenkų siurbėlė" isikibs į Lietuvos kūną ir siurbis jos kraują, iki visai išsiurbus pames jį, kaip nereikalingą lavoną. O merdint bajoriškai Žečpospolitai romantikos mūsų krašte nerastum nė su žiburiu, bet užtat skandalų apščiai...

Lietuviškas išliko tik valstietis baudžiauninkas. Čia pasireiškė jo lietuviškas atkaklumas, bet tam padėjo ir tai, kad sulenkėjęs dvarponis jį nelabai laikė žmogumi, greičiau naminiu gyvuliu.

Bet tas beteisės užguitas valstietis rado savyje jėgų iš savo tarpo iškelti saujelę šviesuolių, sugėbėjusių visų pirma išblaivinti Lietuvą, duoti jai ir rankas lietuviškai knyga, tą knygą apginti nuo caro žandaro persekiojimo bei lenkų patyčių ir atvesti mūsų tautą į išsivąją tikslą — Nepriklausomybę.

Lietuvos padėtis laisvės priešaušrio metu buvo nepavydėtina: ekonomiškai kraštas atsilikęs, pramonė silpna, tauta mažarašė, sumažėję tautos etnografinės sienos. Liublino unija šalies kūne paliko savo piktžaidžių: sulenkėję istiti rajonai, kur ankščiau gyvenę grynai lietuviai — pietų, ypač pietryčių Lietuva, Kauno, Jonavos, Kėdainių apylinkės. O apie miestus nebuvo nė kalbos — nebent tik iš žydo krautuviniųko galėjai išgirsti lietuvišką žodį.

(Bus daugiau)

AMERIKOJE AUGA ANTISEMITIZMAS

New Yorkas. — Amerikos žydų organizacija — "Anti-Defamation League of B'nai B'rith" paskelbė jau 21-mąjį metinį raportą apie antisemitizmą apraškas Amerikoje. Jau trečiometi iš eilės išsišokimai prieš žydus pakilo, pernai jų buvo dvigubai daugiau negu 1980 m. Raportas praneša, kad iš viso buvo 974 antisemitiniai aktai prieš žydų nuosavybes ir 350 žydų asmeninių užpuolimų. Raportas remiasi įvykiais 31 valstijoje.

Didesnę daugumą išsišokimų sudarė svaistikų pašymo ar prieš žydus nukreiptų užrašų ant pastatų, sienų incidentai. Įvyko 15 žydų kapinių išniekinimai. Buvo 300 incidentų sudarė padėgimai ar bombų sprogdinimai.

Jau antri metai daugiausia išpuolių prieš žydus įvyksta keturiose valstijose: New York, Kalifornijoje, New Jersey ir Massachusetts. Minėtos žydų agentūros direktorius Nathan Perlmutter pareiškė spaudai, kad išsišokimų nelengva išmatuoti žmoniškų jausmų prasme. Kas apskaičiuos išgastą, kai žmogus pamato ant savo namo išpaistytą svaistiką arba kai gauna grasinimus ar įžeidinėjimus telefonu?

Raportas teigia, kad vandalizmo veiksmai ir grasinimai nėra vienintelis mastelis apžvelgiant mūsų visuomenės antisemitizmo laipsnį. Raportas teigia, kad Amerikos visuomenėje nusistatymas prieš žydus tėra negiliai paslėptas, glūdi netoli paviršiaus. Nustatyta, kad iš 114 asmenų,

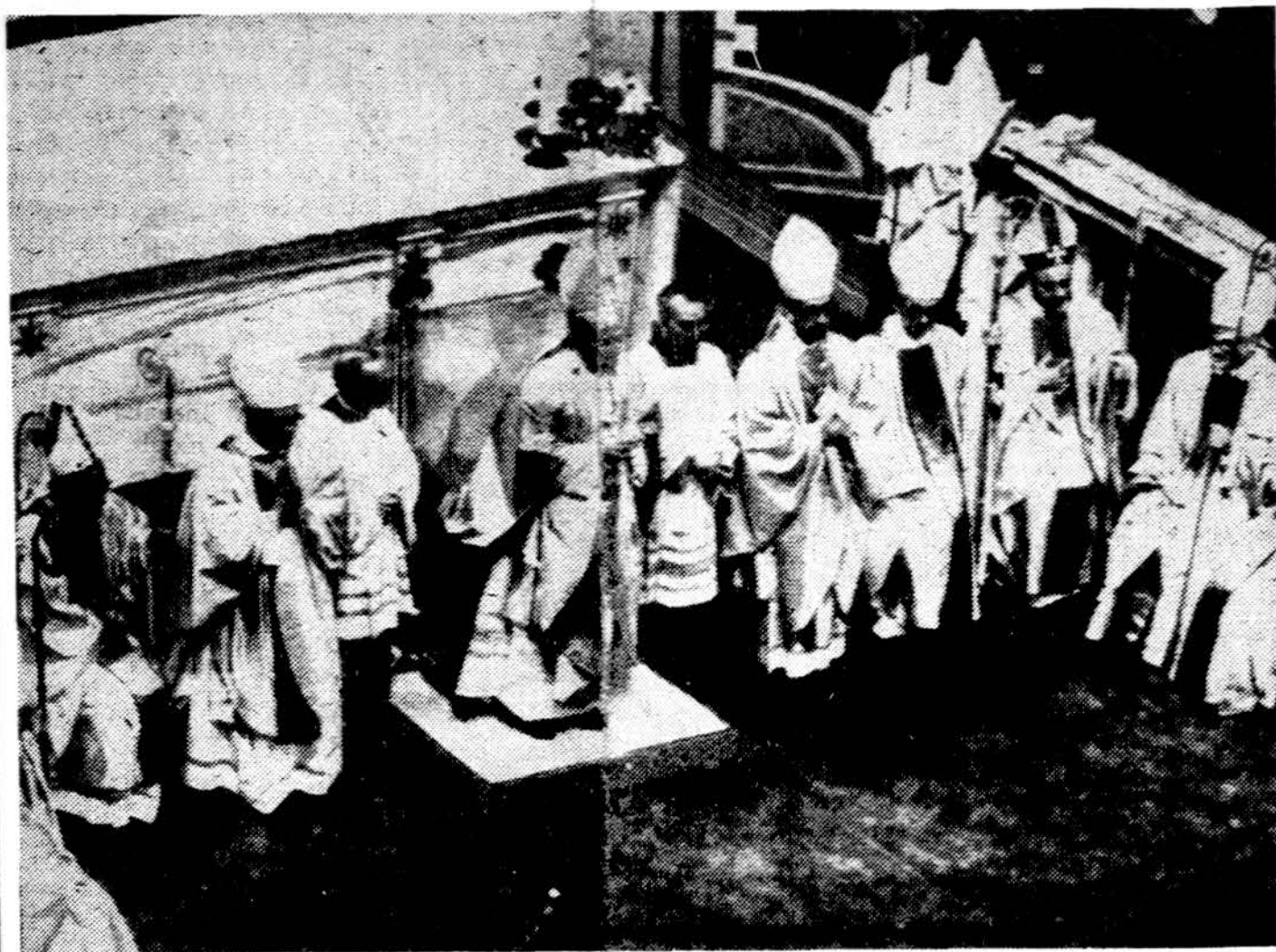
kurie buvo suimti už veiksmus prieš žydus, 85 nuoš. buvo 20 metų amžiaus ar jaunesni. Pearlmutter pabrėžė, kad policija daugiau čiumpa prasižengėlius, žyda uoliau apie juos praneša ir todėl statistiniai duomenys auga. Jis pridėjo, kad daug antisemitinių išsišokimų nebūna pranešami policijai. Perna dar aštuonios valstijose buvo priimti griežtesni įstatymai prieš religinius ar rasinius prasižengimus, vandalizmo veiksmus, užpuolimus ir grasinimus.

Raportas nurodo, kad New York'e buvo per metus penki padėgimai, trys bandymai padegti, vienas sprogdinimas ir keturi žydų kapinių išniekinimai. Buvo 108 žydų užpuolimai, iš jų 93 prieš asmenis ir 15 — prieš žydų institucijas.

Sausio 5 Nashville teismas nubaudė Gladys Girenti, 51 m. amžiaus 15 m. kalėjimo ir Bobby Joe Norton, 32 m., 5 metus kalėjimo už planavimą susprogdinti žydų sinagogą. Bausmę paskyrė teisėjas Thomas Wiseman. Kaltinamieji buvę Ku Klux Klano nariai.

Amerikos žydų žiniomis, Sovietų Sąjunga pernai išleido mažiau 10,000 žydų, mažiausią skaičių per 10 metų.

Zimbabvės prezidentas Mugabe paskelbė, kad bus pagreitintas žemės dalinimas juodiesiems naujakuriams. Pernai žemės gavo tik 6,000 darbininkų, o jų sąrašas yra daugiau milijonų.

Popiežius Jonas Paulius II-sis pašventino Trijų Karalių dieną devynis naujus vyskopus, jų tarpė Joną Vytautą Bulaitį, Anglijoje gimusį lietuvi. Iškilnėse dalyvavo apie 10,000 žmonių, jų tarpė 17 kardinolų, 52 vyskupai.

TEISMAI LENKIOJE

Varšuva. — Lenkijos vyriausybės atstovas į žurnalistų klausimą, kaip Lenkijos visuomenė reaguoja į karinę padėtį, atsakė, kad šalies visuomenė apskritai jai prietaria. Atstovas spaudos reikalams Urban pripažino: "Suprantama, kad ne visos socialinės gyventojų grupės į karinę padėtį reaguoja vienodai. Kol kas dar pakanka dezorientacijos, lūkuravimo ir neryžtingumo. Pirmiausia tai būdinga inteligentijos atstovams, kurių dalis bendradarbiavo su "Solidarumo" vadovybe ir buvo susijusi su jos politine programa. Dabartinę padėtį jie laiko pralaimėjimu. Tam tikrą skaičių žmonių iš šių sluoksnių reikėjo internuoti, nes jie plėtė aktyvią priešišką veiklą".

Varšuvoje, Šetinė, Katovicuose, Lodzėje, Liubline ir Jelenia Gora vyksta darbininkų teismai. Didelį dėmesį sukėlė Varšuvoje keturių asmenų teismas už "Urus" traktorių fabriko streiko organizavimą. Tarp kaltinamųjų yra 55 metų Jan Jozef Lipski, literatūros kritikas, Nacionalinės Mokslo Akademijos narys, priklauses disidentų grupei KOR — darbininkų saviginos komitetui. Bausmės "Solidarumo" vadams siekia 3 — 4 metai kalėjimo. Katovicuose keli darbininkai gavo po 7 metus. Jie buvo pagauti automobilyje, kuris vežė nemažą kiekį atsiskaitymų prieš karinę vyriausybę, raginimus streikuoti.

Tuose pačiuose Varšuvos teismo rūmose prasidėjo seniai laukiamas aukšto Giereko valdžios nario Maciejaus Ščepinskio teismas. Jis buvo radio ir televizijos komiteto galva, pagsarsėjo kyšių emimui, prabangiu gyvenimu, valstybės turtų grobstymu. Kaltinimai jam surašyti 128 bylose, pakviesta daugiau 200 liudininkų. Valdžia plačiai išgarsino šį teismą, norėdama pabrėžti, kad baudžiamieji visokie valdžios priešai, ne tik "Solidarumo" veikėjai.

Komunistų partijos šaltiniai pripažįsta, kad po karinės padėties paskelbimo labai daug narių pradėjo sugrąžinti savo partijos bilietus. Partija esanti sunkioje padėtyje. Ypač daug iš partijos pasitraukė inteligentijos atstovai. Net ir pačiuose viršūnėse buvo gilių nuomonių skirtumų. Į klausimą, kas iš tiesų dabar valdo Lenkiją, partijos centro komiteto

narys paaiškino: penki generolai ir trys partijos vadai. Svarbiausias yra partijos pirmasis sekretorius ir premjeras bei formalus gyvybės ministras gen. W. Jaruzelskis. Jis yra ir nacionalinės gelbėjimo tarybos pirmininkas. Po jo svarbiausi taryboje yra: partijos saugumo komiteto pirmininkas ir politbiuro narys gen. Mirosław Milewski, vidaus reikalų ministras Czesław Kiszczak, einąs gyvybės ministerio pareigas gen. Florian Siwicki, Jaruzelskio adjutantas, paskirtas kabineto sekretoriumi gen. Michał Janiszewski. Šalia karininkų, svarbiausi tarybos nariai: propagandos tvarkytojas, partijos sekretorius Stefan Olszowski, vicepremjeras, buvęs politikos žurnalo redaktorius Mieczysław Rakowski ir politbiuro narys, partijos sekretorius Kazimierz Barcikowski. Ši grupė padaro svarbiausius nutarimus, kuriuos vėliau patvirtina karinė nacionalinio gelbėjimo taryba, kuriai vadovauja gen. Jaruzelski.

Derybos Ženevoje bus tęsiamos

Washingtonas. — Valstybės sekretorius Haigas pareiškė spaudai, kad nežiūrint naujų įtempių dėl įvykių Lenkijoje, Ameriką pasirengusi tęsti derybas Ženevoje dėl branduolinių ginklų apribojimo. Galimas daiktas, kad bus susitarė ir dėl "viršūnių" susitikimo, kuriame prezidentas Reaganas pasimatytų su prezidentu Brežnevu. Tokie susitikimai dar svarbesni krizės metu, pasakė sekretorius.

Ateinantį pirmadienį Briuselyje prasidės NATO valstybių užsienio reikalų ministrų konferencija. Joje bus apžvelgtas sovietų įsivėlimas į Lenkijos priepaūdą, pasakė Haigas pridėjęs, kad jo sutartas susitikimas su sovietų ministru Gromyka greičiausiai įvyks, kaip numatyta.

Išpėjo Japoniją

Tokio. — JAV ambasadorius Japonijoje Mike Mansfield išpėjo Japoniją, kad ji nevaržytų Amerikos prekių. Japonija imasi didelės rizikos su savo suvaržymais, nes ir Amerikoje būtų nesunku įvesti panašius varžymus. Japonija naudojasi atvira Amerikos rinkai, ji turėtų panašias sąlygas sudaryti ir Amerikos gaminiams, pasakė ambasadorius.

TRUMPAI IŠ VISUR

Ispanijos karalius Juan Carlos paragino aukštusios ispanų karininkus būti lojaliems jaunai demokratijai, nutraukti neatsakingą kampaniją prieš vyriausybę ir prieš jį, nekiršinti kariuomenės.

Prezidento ekonominiai patarėjai jau susitarė siūlyti pakelti kai kurių gaminių mokesčius, jų tarpe tabakui, alkoholiui ir gazolinui, kad būtų galima išvengti didesnio deficito.

Philadelphijos arkivyskupas kardinolas John Krol apkaltino Lenkijos vyriausybę skatinant antisemitizmą. Lenkijos valdžios sluoksniai įrodinėja, kad dėl daugelio lenkų sunkumų kalti žydai, kurie manipuliavę "Solidarumą", vadovavę maisto paskirstymui ir kontroliavę pramonę. Lenkijoje beliko apie 6,000 žydų, pasakė kardinolas.

Sovietų Sąjungoje pagrindžio "Samizdat" biuletenyje pernai spalio mėn. išspausdintas septynių politinių kalinių laiškas prezidentui Reganui, kuriam linki geriausios kloties. Laišką pasirašė ir lietuvis Terleckas.

Izraelio naujų sodybų statybos komitetas paskelbė, kad Golano aukštumose bus statomos dar 7 sodybos. Šiuo metu ten gyvena 7,200 izraelitų, jų skaičius bus padidintas iki 20,000.

Dar trys lenkų jūreiviai pabėgo iš laivo Kanadoje, kur politinę globą jau gavo apie 90 jūreivių.

Ok. Lietuvos kultūrinių ryšių su tautiečiais užsienyje "Tėviškės" draugijos pirmininkas Pranas Petronis dešimtį dienų viešėjo Kanadoje, vienuolika dienų — Amerikoje, kur lankėsi San Francisco, New York'e ir Washington'e. Bendravo daugiausia su "pažangiojo judėjimo" veteranais.

Sausio 6 Amerikon atvyko Prancūzijos gynybos ministras Charles Hernu, tarėsi su sekretorium Weinbergeriu ir kitais vyriausybės vyrais.

JAV automobilių bendrovės pernai turėjo blogiausius metus nuo 1961 m. Visos didžiosios bendrovės turėjo nuostolių, tuo tarpu japonų automobilių sudarė 27.1 nuoš. visų Amerikoje parduotų naujų automobilių. Iš viso buvo parduota 2.3 mil. užsienyje gamintų automašinų.

Prancūzai remia Lenkiją žodžiais

Svarbiau dujos iš Sovietų Sąjungos

Paryžius. — Iš Europos valstybių griežčiausiai prieš sovietų veiksmus Lenkijos pasikeitimuose pasisakė Prancūzijos vyriausybė. Premjeras Mauroy parlamente pasmerkė karinės padėties įvedimą Lenkijoje ir reikalavo atstatyti buvusią padėtį. Jis pareiškė, kad Sovietų Sąjunga yra neabejotinai "implikuota" Lenkijos veiksmuose, tačiau premjeras net neužsiminė apie jokias sankcijas.

Užsienio reikalų ministras Claude Cheysson paskelbė, kad parama Lenkijai maisto produktais bus tęsiama, nes "Prancūzija nusistatė prieš maisto panaudojimą ginklo vietoje".

Naujų metų proga prezidentas Mitterandas priminė, jog po II-o Pasaulinio karo Europa buvo padalinta įtakų sferomis, iš kur ir atsirado Rytų ir Vakarų blokai. "Bet kas, kas leistų pasprukti iš Jaltos būtų geras dalykas", pasakė Prancūzijos prezidentas, pakartodamas labai seną prancūzų tų laikų įvykių kritiką. Anais laikais prezidentas Rooseveltas susitiko su sovietų Stalinu ir jam daug atidavė, nusileido jo reikalavimams. Svarbiausia prancūzams tai, kad tuo metu Charles de Gaulle į tą Jaltos konferenciją visai nebuvo pakviestas.

Amerikos užsienio politiką ir Maskvai paskelbtas sankcijas kritikavo socialistų partijos sekretorius Jacques Huntezinger. Jis pasakė, kad Amerika nepastovi ir nesuprantama. Vieną dieną Reaganas sako, kad jis susitiks su Brežnevu, o kitą dieną jis skelbia sovietams sankcijas", pasakė Huntezinger.

Dienraštis "Le Monde" išreiškė troškimą, kad dabartinė padėtis nenužudytų Ženevos ginklų

apribojimo derybų ir nesunaikintų Madrido konferencijos. Socialistų dienraštis "Le Matin" rašė, kad "gerai informuoti prancūzai Amerikos sankcijų nelaiko rimtomis". Prancūzų pareigūnai mano, rašo laikraštis, kad Amerika siekia suvaržyti Prancūziją, kad ji neparduotų sovietams technologijos prekių, kad sovietai negalėtų pastatyti dujų vamzdžių linijos. Iš tos linijos, šalia Vakarų Vokietijos bendrovių, daugiausia naujos turėtų prancūzų įmonės. Prancūzų Creusot — Loire ir Thomson — Brandt bendrovės pasirašė sutartis pristatyti sovietams 300 mil. dol. vertės vamzdžių linijos kompresorių ir kitų įrengimų. "Le Matin" nagrinėja, kaip svarbu Prancūzijai ir kitoms Vakarų Europos šalims gauti 40 mil. dol. kubinių metrų natūralių dujų iš Sibiro naftos laukų. "Le Monde" atvirai klausia, ar Amerikos sankcijos rimčiau palies Sovietų Sąjungą, ar Europą?"

Didelė Maskvos parama Lenkijai

Moskva. — Lenkijos užsienio reikalų ministras T. Nestorowicz trečiądienį buvo Maskvoje ir pasirašė naują prekybos sutartį su sovietų ministru Nikolai Patolichev. Varšuvos radijas skelbia, kad sovietai pažadėjo Lenkijai 3.8 bil. dol. vertės kreditų ir naftos, dujų, miško medžiagos, įvairių metalų bei medvilnės. Visų prekių ir kreditų suma siekia 11.8 bil. dol.

Radijai pranešė, kad Lenkijos prekės ir gaminiai Sovietų Sąjungai bus nedidesni, kaip pernai. Pabrėžiama, kad Maskvos parama padės normalizuoti Lenkijos ekonominius sunkumus.

Lenkijos kariuomenės laikraštis "Zolnier Wolności" piktai rašo apie Varšuvos Medicinos akademijos studentų veiklą. Valdžia neseniai uždarė studentų sąjungą, tačiau jos kontroluociniai elementai toliau lauko įstatymus, organizuoja pagrindžio veiklą, bando įsteigti tarptautinę antisocialistinę draugiją, rašo laikraštis.

Sirijos skundas Saugumo Taryboje

New Yorkas. — Sirijos ambasadorius Jungtinėse Tautose labai piktai pasmerkė Izraelio veiksmus Golano aukštumose ir reikalavo paskelbti Izraeliui karines, diplomatinės ir prekybos sankcijas. Saugumo Taryba balsuos dėl šio pasiūlymo ateinančią savaitę. Dar nėra visai aišku, ar Amerika vetuos rezoliuciją, kuri paskelbtų sankcijas.

Izraelio ambasadorius, atsakdamas į Sirijos kaltinimus, pasakė, kad Sirija daug kartų puolė Izraelį iš Golano. Izraelis sutinka derėtis dėl taikos su Sirija, tačiau ši atmeta visas derybas.

KALENDORIUS

Sausio 8 d.: Apolinaras, Gudulė, Vilantas, Nemira.
Sausio 9d.: Julijonas, Marci-jona, Algis, Gabija.

Saulė: teka 7:18, leidžiasi 4:36.

ORAS

Debesuota, temperatūra dieną 25 laipsniai.

SPORTO APŽVALGA

Redaguoja Vyt. Grybauskas
Telef. — namų 847-17294144 So. Maplewood, Chicago, IL
Išrašo 269-7557 60632

SVEIKINIMAI IR LINKĖJIMAI

Buvusiai ŠALFAS s-gos centro valdybai: sveikiname sėkmingai užbaigus vadovavimą! Ir su pilnu išdu! Linkime ramaus poilsio, bet kartu prašome giliai neužkasti vadovavimo įrankių. Juk ateis laikas, kada bankrotas vėl bus aktualus...

„Sporto Istorijos“ redakcijai: pakeisti transmisijų bėgi „lėtai“ ir bėgi „greičiau“.

„Istorijos“ bendradarbiams ir buv. sporto darbuotojams: kuo mažiau atsiliepti ir prašymus rašyti. Viską ir toliau slėpti modernių rezidencijų seifuose ir tik vėliau, kada „Istorija“ bus suredagauta — tik tada, atidengti buv. veiklos paslaptis, o gal net kritikuoti.

Visiems tiems, kurie mėgiu įkurti „Pasaulio lietuvių fiz. auklėjimo sąjungą“ — galutinai jos įkūrimą 1982 m. įvykdyti, bet kartu neužmiršti, kad mūsų sportuojantis jaunimas jau seniai laukia, kad būtų kartu įkurta ir „Debesų skirstymo bendrovė“. Darykite viską tik globalinės apimties. Jos abi tarnaus lietuvių išlaikymui. Juk viskas tėvynės labui!

J. Šoliūnui ir Pr. Mickevičiui — niekuomet neužmiršti driblingo...

V. Adamkui — vaikstant po pažįstamą darželį, įsigyti aštuonias rankas ir tiek pat kojų!

Vyt. Grybauskui: šiais moderniais nusiplonėjimo

laikais pasistengti nupenėti „Sporto apžvalgą“, kaip lietuvišką „cepeliną“, kad ji, bent retkarčiais, užgožtų likusias sporto puslapio skiltis ir skelbimus...

Br. Keturakiui: užsiauginti bent vieną idėjos draugą. Juk nykūs ir tušti fiz. auklėjimo pilkieji dirvonai...

A. Lauraičiui: nuoširdūs sveikinimai sugrįžus namo — į sportinę sodybą...

R. Dirvonui: galvą guldant už akademikus, neužmiršti, kad atėjo laikas pamilti ir visą sportinę šeimą...

A. Bielskui: sveikinant su pareigomis ir naujoje c.v., linkime daugiau vertinti savo žodį, pinigų ir kitų brangų laiką (ypač vidurnaktį)...

Vyt. Gerulaičiui: didžiuliamiesi jo laimėjimais, linkime sugrįžti į 4-5-tą poziciją pasaulyje, tik be ginčų su teisėjais...

Jauniausiems ir naujausiems c.v. nariams: jūsų krikšto žodžiai teskamba: „...jūs vaikučiai taip darykite, kaip tėveliai daro...“

Trims vicepirmininkams prie L.B.: nenustoti vilties; išauš kita gadynė, užgims koks nors planas per sekančius dveju metus...

Visiems sportininkams, — ems: neužmiršti, kad 1983 m. Pasaulio lietuvių sporto žaidynėse nebus dalinami medaliai už „pavyzdinę svorį“...

Rūpestis

SUSIPAŽINKIME

Paskutinėje „Sporto Apžvalgos“ laidoje supažindiname su naujuoju centro valdybos pirm. Valdu Adamkum Dabar, kad ir trumpai, susipažinkime su kitais valdybos nariais.

Rimantas Dirvonis

Vykdy. vicepirmininkas. Pradėjo krepšinį Kauno „Aušros“ g-j. Žaidė už Hanau lietuvių gimnaziją. Chicagoje vienas iš ASK „Lituanicos“ steigėjų, ilgametis pirm. treneris ir žaidėjas. Daug kartų gynė lietuvių rinktinės spalvas, o išvykoje į P. Ameriką 1959 m. buvo tos rinktinės kapitonas.

Aktyviai dalyvauja lietuvių visuomeninėje ir kultūrinėje veikloje, veiklus Akademinių skautų sąjungos narys, vienas iš Akademinių skautijos leidyklos steigėjų ir dabartinis jos pirmininkas.

Baigęs architektūrinę inžineriją Illinoiso u-te. Šiuo metu yra 52 metų amžiaus.

Aleksas Lauraitis

TENISO VARŽYBOS

Šį šeštadienį Hinsdale teniso klubo aikštėse įvyks antrosios Chicago lietuvių teniso klubo „round robin“ varžybos. Pirmosios dėl nepatogaus laiko nesutruošė normalaus dalyvių skaičiaus, bet buvo svarbios tuo, kad trumpame susirinkime po jų buvo perinkta klubo valdyba, tiksliau, tik jos pirmininkas A. Bakaitis,

sėkmingai išdirbęs dvi kadenčias. Naujuoju klubo pirm. buvo išrinktas Antanas Bartkus, o likusieji valdybos nariai liko tie patys: A. Kušeliauskas, D. Stankaitienė ir R. Žilionienė.

FUTBOLAS

Antrojo rato Europos UEFA taurės rungtynės tarp Hamburgo S.V. ir skotų „Aberdeen“ teisėjo Romualdas Juška. Paskutiniame sporto

skyriuje jis buvo netiksliai aptartas. „Pasirodo jis yra iš Vilniaus „Žalgirio“ klubo, turis tarptautinio teisėjo titulą. Jis pats yra buvęs puikus futbolo žaidėjas, atstovavęs Lietuvos jaunųjų rinktinėi ir kurį laiką žaidęs už Minsko „Dinamo“ Sov. Sąjungos aukščiausioje lygoje. Vėliau grįžo į Vilnių, kur dar porą metų žaidė už Vilniaus „Žalgirį“. Šiuo metu jis gyvena Vilniuje.

Tas jo teisėjautas rungtynės laimėjo Hamburgo S.V. 3-1 ir kvalifikavosi sekančiam ratui.

Vyt. A. Kriščiūnas

1982 M. ŠALFAS-GOS VARŽYBINIS KALENDORIUS

1982 m. Š. A. Pabaltiečių ir Lietuvių alpinistinės ir cross-country slidinėjimo pirmenybės įvyks 1982 m. vasario 6 ir 7 d., Moonstone Ski Resort, netoli Barrie, Ont. Alpinistinės varžybos vykdys Kanados Latvų sporto s-ga, vasario 6 d., o cross-country — Toronto Estų S.K. „Kalev“, vasario 7 d. Lietuvių pirmenybės bus išvestos iš pabaltiečių varžybų.

32-sios Š. Amerikos Lietuvių sporto žaidynės įvyks 1982 m. gegužės 8-9 d., Clevelande, Ohio. Programoje — krepšinio, tinklinio ir šachmatų varžybos. Vykdo — Clevelande LSK „Žaibas“.

1982 m. Š. A. Pabaltiečių ir Lietuvių plaukimo pirmenybės numatomos 1982 m. gegužės 29 d. Toronto, Ont. Vykdo — Toronto Estų S.K. „Kalev“.

1982 m. Š. A. Pabaltiečių krepšinio ir tinklinio rinkinių (All-Star) turnyras tentatyviai planuojamas 1982 m. birželio 19-20 d. Vykdyti turėtų lietuviai. Turnyras yra dar planavimo stadijoje ir jo data bei vieta dar nepatvirtinta.

1982 m. Š. A. Lietuvių vyrų, moterų ir jaunių A (1963-65 m. gim.) lengvosios atletikos pirmenybės numatomos 1982 m. birželio 26-27 d., galbūt Clevelande.

1982 m. Š. A. Pabaltiečių lauko teniso pirmenybės planuojamos 1982 m. liepos 31 — rugpjūčio 1 d. Vykdyti turėtų lietuviai, turbūt Chicagoje.

1982 m. Š. A. Pabaltiečių lengvosios atletikos pirmenybės numatomos 1982 m. rugsėjo 11-12 d., latvių stadione „Sīdrabene“, netoli Hamiltono, Ont. Vykdo — Kanados latviai. Svečių teisėmis į varžybas numatoma pakviesti suomius, ukrainiečius, lenkus ir gal dar kitas tautybes.

1982 m. Š. A. Pabaltiečių ir lietuvių šaudymo pirmenybės numatomos 1982 m.

rugsėjo 18 d. Kanadoje. Vykdo ŠALFAS-GOS šaudymo komitetas. Lietuvių pirmenybės bus išvedamos iš pabaltiečių varžybų. Programoje — mažo kalibro šautuvų, pistoletų ir medžioklinių šautuvų varžybos.

1982 m. Š. A. Lietuvių individualinės ir tarp miestinės golfo pirmenybės numatomos 1982 m. rugsėjo 4-5 d. Toronto, Ont.

1982 m. Š. A. Lietuvių lauko teniso pirmenybių data ir vieta bus paskelbta vėliau.

1982 m. Š. A. Pabaltiečių klubinės krepšinio ir tinklinio pirmenybės dar tebera planavimo stadijoje ir jų datos bei vietos bus paskelbtos vėliau.

1982 m. Š. A. Pabaltiečių futbolo (soccer) turnyrą yra pasiūšę suruošti latviai (kada nors rudenį), Kanadoje.

Tiriamos galimybės suruošti ir kitų sporto šakų varžybas, kaip: pabaltiečių golfo bei šachmatų, lietuvių bei pabaltiečių stalo teniso. Primama dėmesin ir naujų sporto šakų įvedimas į ŠALFAS-GOS sportinę programą, kaip: beisbolas, softbolas, kėgliavimas ir pan.

Šis kalendorius apima tik metines varžybas. Regioninės bei vietinės ŠALFAS-GOS ir pabaltiečių varžybos į šį kalendorių neįtrauktos. Kalendoriaus papildymai bei pakeitimai bus nuolatos skelbiami metų bėgyje. Paskiroms varžyboms bus skelbiami platesni pranešimai spaudoje ir smulkios informacijos išsiuntinėjamos sporto vienetais.

PABALTIEČIŲ TINKLINIO TURNYRAS

Šių metų pabaltiečių tinklinio komandinės varžybos įvyko gruodžio 19 d. George Williams College aikštėse. Dalyvavo 13 komandų, o dvi Clevelando „Žaibo“ komandos pakeliui pateko į sniego audras ir nebegalėjo laiku atvykti.

Mergaičių klasėje Chicago „Žara“ įveikė „Nerį“ 15-11, 15-6 ir 15-12. Berniukų klasėje baigmėje „Neris“ nugalėjo Chicago latvius 12-15, 15-13 ir 15-9. Trečioje vietoje liko Clevelando „Žaibas“.

Moterų klasėje 4 komandos. Po dviejų setų (kiekvienas prieš kiekvieną) „Neris“ baigė 5-1, Cicero „Vėtra“ 5-1, „Žara“ 2-4 ir Chicago latvės 0-6. Tuo būdu baigmėje susitiko geros pažįstamos. Po gražios kovos „Vėtra“ nusinešė pergalę 15-13, 10-15 ir 15-13. Už „Vėtrą“ žaidė R. Kaunaitė, V. Markauskaitė, N. Bernardzik, P. ir K. Butkutės, R. Veliutė, N. Rimdziūtė ir L. Venkutė.

Vyrų klasėje taip pat 4 komandos. Po pirmojo rato komandos išsirikiavo: Kalamazoo latviai 6-0, Chicago latviai 3-3, „Neris“ 2-4 ir Indianapolis latviai 0-6. Baigmėje pergalę atiteko Kalamazoo latviams prieš Chicago latvius 15-10, 15-12.

TRUMPAI

Robertas Žulpa, Vilniaus Pedagoginio instituto studentas, išrinktas geriausiu 1981 m. Lietuvos sportininku. Jis Maskvos olimpiadoje laimėjo

Aviacijos sporto entuziastas Jonas Talandis prie savo dvimotorio lėktuvo Midway aerodrome, Chicagoje.

Nuotr. T. Sluto

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$45.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$43.00. Foreign countries \$45.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaititojo adreso, gavus iš jo mokesčių, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$45.00	\$27.00	\$19.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	\$45.00	\$27.00	\$19.00
Užsienyje	\$45.00	\$27.00	\$19.00
Kitur — Amerikoje	\$43.00	\$25.00	\$18.00
Savaitinis (šeštad. pried.)	\$30.00	\$19.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

šius su tarybiniais psichiatrais. Jis skundžiasi dėl sąlygų, kuriose jis dabar turi gyventi, dėl kontrolės jo skaitomoms knygoms, dėl sulaukymo jo laišku, dėl draudimo jo žmonai jį aplankyti. Jis kreipiasi pagalbai ir į psichiatrus atsižvelgti į likimą „tų, kurie beviltiškai kovoja dėl savo asmenybės prieš kitus, kurie apginkluoti medi-

kamentais ir valdovų yra paskirti būti jų budeliais“. — T

Rytų Vokietijoje — Berlyne uždusęs vyras įsiveržia į savo butą ir randa pas žmoną svetimą vyrą.

— Ir tu šiuo momentu taip elgiesi, kada krautuveje galima gauti citrinų. Visos kaimynės jau stovi eilėje! — skambėjo priekaištas žmonai.

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8004
Pirma ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 11:30 val. ryto iki 3 val. popiet.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val: pagal susitarimą, pirmadienį ir ketv. 14 ir 79 antradienį ir penkt. 10:45 Seštadienį 10:30 val.

Ofs. tel. 735-4477, rez. 246-0067

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURG
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akis ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

J O K S A
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, rez. GÁ 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5 2670 arba 489 4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Išrašo ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS

Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMAT, AMERICAN BOARD
OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St. Chicago
476-2112
Val: pagal susitarimą pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Seštadienį 10 iki 1 val.

Tel. REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvų gydytojas
3925 West 59th Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12:4 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 13 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Sešt. 12 iki 4 val. popiet.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURG
KŪDINIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street

Val: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p. p. Ofiso tel. RE 7-1168, rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818, rez. PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val: pirmadienį, antradienį ir ketvirtadienį 13 iki 7 v. p. p. Trečiadienį susitarus

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527

Dr. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Elyria, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

Tel. 372-5222, 236-6575

Dr. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofs.:
111 NO WABASH AVE
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 myliai vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses".
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val: pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ PŪSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val: pirm., antradienį, ketv. ir penktadienį 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6195

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val: pirm., antradienį, ketv. ir penktadienį 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus

Ofs. tel. 586-3166, namų 381-3772

DR. PETRAS ŽLIOBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penktadienį 2-7) šeštadieniais pagal susitarimą

DR. K. M. ŽYMBANTAS

DR. S. T. CHIRBAN
DANTŲ GYDYTOJAI
2654 West 63rd Street
Val: pagal susitarimą antr., trečiadienį, ketvirtadienį 10 v. ryto iki 6 v. vakaro

Tel. — 778-3400

Kremliaus mafija

ATAKUOJA DARBININKIJĄ

Pasaulio revoliucijos ir naujų užkariavimų siekdamas komunizmas pradėjo rėmėsi darbininkija. Slinko dešimtmečiai ir darbininkija vis labiau ėmė pastebėti, kad komunistinė diktatūra žadėtosios laimės jiems neatneša. Darbininkija ėmė darytis abejinga komunistinei agitacijai, ir komunizmas naujų užkariavimų ėmė daugiau siekti klasta, jėga ir ginklu. Kremlius ėmė daugiau pasitikiėti tankais ir automatais, kaip darbininkais, o darbininkija įsitikino, kad Kremliui daugiau rūpi partiečių gerovė, kaip darbininkų. Ir tada atėjo trečiasis tarpinis Kremliaus imperializmas, kada Maskva atsigręžė prieš pačią laisvę, lygių teisių, žmoniškų sąlygų siekiančią darbininkiją, kaip tai pastebime Kremliaus surežisuotose įvykiuose Lenkijoje, įvedus ten karo stovį.

Tai toks žiaurus žmogaus teisių laužymas, kad Washingtono veikiančios Europos saugumo ir bendradarbiavimo komisijos pirmininkas Dante B. Faselis pareiškė: „Dar kartą komunistinė vyriausybė parodė, kad teroras yra jų vienintelė priemonė, kai tauta ima reikšti savo valią. Dešimtis milijonų lenkų įsijungė į Solidarumą, tą pirmą darbininkų teisių gynėją rytinės Europos šalyje. Ir reikšminga, kad gen. Jaruzelskis įvedė karo stovį tik ketelį dienų prieš tai, kai Lenkijos parlamentas planavo svarstyti naują darbo įstatymą, kuris Lenkiją būtų padaręs pirmą Varšuvos pakto nariu, besitvarkančiu pagal Tarptautinės darbo organizacijos standartus“.

Minėtoji Europos saugumo ir bendradarbiavimo komisija savo specialiu pareiškimu atkreipia dėmesį, kaip tas Maskvos įkvėptas karo stovis su savo griežtais nuostatais yra priešingas dėsniams Helsinkio susitarimų, kuriuos pasirašė Sov. Sąjunga ir Lenkija. Tuo karo stovio įstatymu suspenduotos pagrindinės civilinės teisės, garantuotos ne tik Helsinkio susitarimu, bet ir Lenkijos konstitucija. Įvestas Helsinkio susitarimų dėsniams priešingas uždraudimas susirinkimų, procesijų, demonstracijų ir viešų parengimų. Įvestos kriminalinio nusikaltimo bausmės, neišskiriant arešto, saulaikymo, greito pasmerkimo piliečių, kurie įtariami galį sudaryti grėsmę valstybės interesams, saugumui ar gynybai. Užtenka vien įtariamo. Įvestas privertinis darbas. Uždėta cenzūra visoms komunikacijos rūšims, įskaitant ir paštą, televiziją, radiją, telefonus. Įvestas judėjimo suvaržymas, įskaitant ir vaikščiojimą nakties valandomis, ir tai visiems Lenkijos piliečiams. Uždarytas bet koks susisiektis visuose Lenkijos pasieniuose.

Vis tai nuostatai priešingai Helsinkio įsipareigojimams. Tų nuostatų laužymas taip pat reiškiasi įvedimu vyriausybės monopolio visoms informacijoms. Tas informacijos monopolis panaudojamas klaidinimui viešosios opinijos, kad dėl Lenkijos įvykių esąs kaltas tas Solidarumo sąjūdis. Visi tie suvaržymai Lenkijos darbininkijai, visi tie Helsinkio įsipareigojimų laužymai buvo pradėti ir toliau vykdomi Lenkijoje sėdint sovietinio Varšuvos pakto karinių jėgų viršininkui gen. Viktorui Kulikovui.

Šitokios priemonės prieš Lenkijos darbo žmonių socialinio teisingumo, pilietinių laisvų siekimus sukėlė ne vien laisvojo pasaulio pasipiktinimą, bet net ir pasmerkimą vakarų pasaulyje veikiančių komunistų partijų vadų. Italijos

komunistų partijos gen. sekretorius Enrico Berlinguer tu priepaspaudos veiksmų akivaizdoje pabrėžė, kad „Spalio (rusų) revoliucijos era jau pasibaigė...“ Berlingeriui gruodžio 18 d. susitikęs Romoje su Ispanijos komunistų partijos vadu Santiago Carrillo drauge pareiškė „tvirtą pasmerkimą įvedimo apgulos stovio, areštų, užgniaužimo demokratinių ir darbo unių teisių“. Net ir Prancūzijos komunistų vadas Georges Marchais pasiuntė Lenkijos kariniam vadovui gen. Jaruzelskiui raštą, išreikšiantį apgailestavimą dėl įvykių Lenkijoje.

Galima suabejoti, ar čia eurokomunizmo vadų pareiškimai yra daromi taktikos sumetimais ar iš įsitikinimo, bet jie vistiek rodo, kad laisvojo pasaulio atmosferoje šitokios Kremliaus padiktuotos priemonės Lenkijoje yra ne žmoniškai žiauros, neteisinos ir neleistinos.

Iš dalies nuostabu, kad lenkas gen. Woiciech Witold Jaruzelski taip greitai įsijungė į Kremliaus taktikos vykdymą Lenkijoje. Jis nėra proletariškos kilmės. Gimęs 1923 m. dvarininko šeimoje rytų Lenkijos mieste Kurov. Jo tėvas buvo lenkų kavalerijos karininkas. Tėturėdamas 19 m. būsimo gen. Jaruzelskis su tėvais 1939 m. buvo deportuotas į Sovietų Sąjungą. Jo tėvai žuvo Stalino lageriuose. Pats dabartinis generolas vargo Karagandos anglių kasyklose Kazakstane.

Nors jaunystėje turėjęs religinį auklėjimą, bet ištrėmė, matyt, taip buvęs paveiktas komunistų propagandos ir įsitikinęs, kad pergalė komunizmo pusėje. Jis prisitaikė ir 1943 m. įstojo į sovietinių karininkų mokyklą, specialiai įkurtą Riazanėje lenkams. Tapęs Maskvos kontroliuojamų lenkų pėstininkų dalinio karininku, jis drauge su Sovietų batalijonais 1944 m. pasiliko antroje Vislos pusėje, kai naciai skerdė laisvės siekiančius lenkų patriotus Varšuvoje. Jaruzelskis su sovietiniais daliniais dalyvavo Oderio ir Elbės upių kovose žygiuojant į Berlyną. Vėliau jis talkino įvedant komunistinį režimą Lenkijoje ir dalyvavo kovose prieš lenkų patriotus partizanų įsisteigę komunistams, jis buvo priimtas į Varšuvos generalinio štabo aukštąją karo mokyklą ir, kai Gomulka 1956 m. pradėd valymus karininkijoje, pataikūnas Jaruzelskis tūrėdamas 33 m. amžiaus, tapo jauniausiu generolu komunistų kontroliuojamoje Lenkijos armijoje. Jau 1957 m. jis buvo motorizuotos diviziono viršininkas, o 1965 m. buvo paskirtas Lenkijos generalinio štabo viršininku.

Kartu vyko Jaruzelskio kilmės ir partijoje. 1960 m. jis tapo vyriausiu politruku, 1964 m. buvo priimtas į Lenkijos komunistų partijos centro komitetą. 1968 m. buvo pakeltas į gynybos ministerius. Tiesa, patriotinis jausmas jame nebuvo visai išblėsus ir jis 1970 m. buvo namų areštų už tai, kad atsisakė vartoti jėgą prieš maištaujančius darbininkus Baltijos uoste. Tačiau atėjus Giereko valdžiai jis tapo Lenkijos politbiuro nariu, o dabar jis yra vyriausias kariuomenės vadas, aukščiausias partietis ir ministeris pirmininkas. Ar su laiku jis daugiau reikšias kaip nepriklausomesnis karys ar pasiliks ištikimas Kremliaus tarnas, parodys ateitis. Tuo tarpu jis yra įsijungęs į Kremliaus mafijos (ją taip vadina T. Venclova) planus prieš Lenkijos darbininkijos pilietinių ir socialinių laisvų siekimus.

J. Pr.

TIKĖJIMAS IR VILTIS TAUTOS ATEITIMI

Dr. S. A. Bačkio, Lietuvos atstovo, žodis į Lietuvą

Sutinkame šiemet Naujuosius Metus tokioje tarptautinėje padėtyje, kurioje pagal popiežiaus 1982 metų sausio 1 d. skirtą pareiškimą „Yra rimtų grėsmių taikai pasaulyje“, o pagal prezidento Reagano gruodžio 23 d. žodžius „Pasaulis yra pilnas pavojų bei pažadų. Daugelis žmonių ir dabar tebegyvena tironijoje ir skurdė“.

Tos mintys rodo, kaip visiems sunku yra atsakyti į kylančius klausimus ryšium su tebesitęsiančia Lietuvos okupacija, įvestu karo stoviu Lenkijoje, Sovietų kariuomenės buvimu Afganistane, Artimųjų Rytų problemomis, atominio karo baime, branduolinių ginklų pašalinimo projektu ir t. t. Esmėje šių Naujųjų Metų išvakarėse padėti paastino Lenkijoje smurto priemonių pavartojimas, lauzas žmogaus teises ir laisves, garantuotas Pasauline žmogaus teisių deklaracija ir Helsinkio baigiamuoju aktu. Daugely Vakarų kraštų vyko ir vyksta manifestacijos prieš Lenkijoje įvestą karo stovį, Sovietų diktatūją.

Spaudoje buvo reiškiamos mintys, kad būtų paskelbtos sankcijos prieš Lenkiją ir Sovietų Sąjungą dėl 1975 metų Helsinkio akto nuostatų nesilaikymo. JAV paskelbė 1981.XII.29 eilę sankcijų prieš

Sovietų Sąjungą. Šia proga prisimintina prezidento Reagano 1981.XII.4 proklamacija, kuria buvo paskelbta gruodžio 10-ji Žmogaus teisių diena, gruodžio 15-toji Teisių rinkinio diena ir Žmogaus teisių savaitė, pradedant gruodžio 10-tąja diena. Toje proklamacijoje sakoma: „Mes ir toliau stengsimės pilnai laikytis tų teisių mūsų krašte ir skatinsime jų laikymąsi užsienyje. Mes negalime turėti didesnio, noro žmonijai, kaip tą, kad visi žmonės galėtų tomis teisėmis naudotis“.

Prezidentas proklamacijoje pareiškė, kad po daugelio metų pastangų „J. T. Žmogaus teisių komisija ir visumos susirinkimas priėmė deklaraciją, smerkiančią bet kokią diskriminaciją, liečiančią religiją. Joje skelbiama, kad tėvai turi turėti teisę mokyti savo vaikus Dievą garbinti ir kad visos tikybos turi turėti teisę skelbti savo tikėjimą, paruošti savo dvasininkus ir laikyti savųjų papročių ir švenčių“.

Sutikdami Naujuosius 1982 metus iš vienos pusės matome pasaulyje Žmogaus teisių ir laisvių deklaracijų pabrėžimą, o iš kitos pusės — smurto ir žiauriausių priemonių vartojimą toms teisėms ir laisvėms užgniaužti. Mums, mūsų tautos laisvės būtų ginant, tenka dar daugiau pabrėžti žmoniškumo, moralės, teisin-

gumo ir tarptautinės teisės principus, kad geriau būtų galima apsaugoti pavergtuosius nuo dar didesnio smurto ir priepaspaudos. Lietuvių tautos teisių ir aspiracijų gynėjai gerai žino, kad Sovietų Sąjungos okupuotoje Lietuvoje įsakomi pareigūnai nesilaiko nei Pasaulinės žmogaus teisių deklaracijos, nei baigiamosio Helsinkio akto nuostatų, nepaisant, kad vakariečiai tarptautiniuose forumuose nuolat tai Sovietams kartoja. Lietuvių išeivija ta kryptimi taip pat stiprina veiklą parodyti Sovietų Sąjungos nusikaltimus teisėms, kurias Sovietai yra pasizadėję gerbti. Tikėkimės, kad pasaulinė opinija ir Vakarų valstybių žygių paveiks Sovietų Sąjungą, kurios viduje bręsta didelės sunkenybės. Mums dar daug pastangų, kantrybės ir ištvermingumo reikės, kol bus laimėta Lietuvos laisvės byla. Bet tėvynės meilė, ryžtas laisvai gyventi ir nepriklausomai tvarkytis mus visus jungia ir stiprina. Niekas nepajėgs sugriauti mūsų tikėjimo ir vilties į laisvos Lietuvos ateitį.

Naujųjų Metų proga nuoširdžiai sveikinu Lietuvos pasiuntinybės ir savo vardu visus pavergtos tėvynės tautiečius. Linkiu, kad ateinantieji metai visiems atneštų šviesesnių viltų ir geresnį rytojų.

Marijampolės gimnazijos lietuviškas branduolys. Kairėje — J. Kairiukštys — Tumėnienė, vidury

šviesiais drabužiais — Marija Pečkauskaitė — Šatrijos Ragana.

MARIJAMPOLĖS GIMNAZIJA

RYGIŠKIŲ JONO GIMNAZIJOS

1867 - 1918 m. LAIKOTARPIS

Redagavo J. Augustaitytė - V. aičiūnienė

37

Apie šio lietuvių trejeto čia vaidmenį pasiekė skundai Apuchtiną, mokslo įtaka. Dir. Serno Solovjevičius irgi žinojo jų jėgos įtaką ir ryžos išskirti. 1886 m. Apuchtinui, atsilankiusiam į gimnaziją, gautinai paaiškėjo, kad Jasulaitis nesilaiko ir nesilaikys „graždankos“. Iš jo atimamos lietuvių kalbos pamokos ryšium, kaip žinome, ir su atsakymu išvesti rusiškoms raidėms lietuvių kalbos gramatiką. O 1889 m. iškeliamas iš Marijampolės ir negrįžtamai iš Lietuvos į Vloclavką, Tovičius, Kalša. Mirė Taganrove.

Gyvendamas svetur, Jasulaitis nenutraukia ryšių su buvusiais bendradarbiais, idėjos ir kovos draugais: remia, kiek išgalėdamas, lietuvišką spaudą, buvęs atvykęs į Varpininkų suvažiavimą. O su Kriauciūnu išlaiko draugystę iki Kriauciūno mirties. Gimnazijos Jaroslavyje metais gyvena tenai ir Jasulaitis. Bet grąžinamas jom mokytoju nebuvo. J. Jasulaitis mirimo data tiksliai nenustatyta.

Tegu papasakoją apie savo mokytoją jo buvęs mokinis vysk. P. Bačys.

„Kadangi žemesnės klasės penktadieniais ir šeštadieniais tebedavo tik po keturias pamokas, tai lietuvių kalba užėmė penktosios laiką tas dvi dienas. Nors pamokos buvo neprivalomos, kaip anksčiau,

tačiau ne vienas lietuvis jų nepraleisdavo. Jasulaitis, dėstydamas lietuvių kalbą, vartodavo Donelaičio veikalus, kuriuos skaitydamos gramatiškai analizuodavo. Tokiu būdu išmokydavo gimnazistus lietuviškos gramatikos. Drauge jis išmokino ir poetikos dėsnių, nes išdėstydavo hegzametro taisykles ir pabrėždavo literatūriško grožio žymes“.

„Malonu būdavo dalyvauti tose pamokose. Retai jos baigdavosi, valandai pasibaigus, dažnai tęsdavosi pusantros ar net dvi valandas. Bet ir bebaigiant moksleiviai dažnai prašydavo tęsti toliau. Jasulaitis užduodavo rašto darbų klasėje ir liepdavo užrašinėti pasakas, dainas ir kitus panašius dalykus. Tos mokinių užrašytos medžiagos jis surinko gana daug, nors dėstė tik dvejus metus. (1884-86)“.

PETRAS KRIAUCIŪNAS

I-sis gimnazijoj jo suvaidintas veiksmas. „Baudžiavai išvirtus, kyla naujas smulkiųjų ūkininkų luomas. Priešaustris užkovojo mokinio P. Kriauciūno širdį, uždegė joje karštą tėvynės meilę ir nulėmė jo gyvenimą“.

„Patekęs į „Aušros“ spindulius įleidavo į gimnazijos mūrus daugiausia per P. Kriauciūną, kaip jo priimą“.

„Direktorius Solovjevičius bailiomis akimis žiūrėjo į Marijampolės gimnaziją“... (Samajauskas).

P. Kriauciūnas (1850.IX.16 — 1916.I.20). Gimęs Papekių kaime, Kupiškio valsč., Vilkaviškio apskr. Mirė per I-į Pasaulinį karą Jaroslavyje, Rusijoje.

Mokytojo Bučinausko paruoštas įstojo (1864) į Marijampolės gimnaziją ir ją baigė 1871 m. Kriauciūno lietuvių kalbos mokytojas (gimnazijoje) buvo Ulinskis. Iš jo ir pats pasiskolino iš dalies lietuvių kalbos dėstymo būdą — lyginimą lietuvių kalbos žodžių su lotynų, graikų ir kitų kalbų.

P. Kriauciūnas, jau būdamas mokinis, žinojosi kas esąs. O tautinė savigarbą niekas taip giliai

EUROPIETIŠKI MARGUMYNAI

KAZYS BARONAS

Mūsų bendradarbis Europoje

Nuotyčiai be kalbos

„Ar norintį išmokyti anglų kalbą „au-pair“ gyvenimas D. Britanijoje yra lygus šuns gyvenimui“, klausė prieš Kalėdas keli anglų laikraščiai, kada tūkstančiai mergaičių, turėdamos kišenėse kvietėjų laiškus 12-kos mėnesių darbui, vyko iš kontinento į salą užimti auklių ar tarnaičių vietas anglų šeimose. Tačiau metai iš metų, Kristaus gimimo proga, tūkstančiai nusivylusių bei apsikrovusių nemaloniais prisiminimais iš anglo-saksų šeimų gyvenimo, primenančio vergovės laikus, grįžta į savo tėvų namus.

Tais ir kitais auklių gyvenimo reikalais gan plačiai rašė Londono spauda primindama, kad jau 1971 m. D. Britanijos parlamento atstovė Jill Knights pareiškė, kad kai kurios jaunosios, atvykusios iš mokyti šeimoje anglų kalbą yra laikomos blogiau už šunį ar katę. Dar toliau nūėjo parlamento atstovė Joan Vickers pažymėdama, kad tinginės anglės šeiminkės, atvykusios jaunosios verčia atlikti visus namų darbus.

O ką tuo klausimu sako vokiečių spauda? Ji, pasirem-dama angliškais pranešimais, mini 600 atstovių iš 25 valstybių pasitarimą Londone, kur Vokietijos, Austrijos, Benelux, Skandinavijos ir kt. kraštų jaunosios skundėsi blogom gyvenimo sąlygom, blogu atlyginimu (17 dol. už šešias penkių val. darbo dienas), visiška izoliacija ar susirgus — išmetimu iš namų. Kaip ilgai tie skundai egzistuos — sunku pasakyti, kadangi nežinomas šių auklių skaičius. Tiesa, yra taisyklės, reguliuojančios atlyginimą ar darbo valandų skaičių, tačiau laisvalaikio klausimas priklauso nuo abipusio susitarimo.

Manding — rašė Daily Telegraph dienraštis — į kai kurias šeimas atvyko mergaitės su narkotikų problemom, kitos tik sėdėjo kambaryje ir verkė iš vienetės, vėl kitos tapo neščiškos. To dienraščio moterų sk. redaktorė nurodo ir tautybes, primindama saugotis blondinių švedžių, kvietis prancūzes tik iš darbo klasės ir Lille ap. Tačiau be jokių svyravimų plačiai atidaryti duris pietinės Europos atstovėms (jos labai myli vaikus) bei švarą mėgstantioms olandėms. Gan platų

straipsnį red. Kelly baigia mažų patarimu: atvykstančios jaunosios tuos metus D. Britanijoje turi laikyti kaip karinę tarnybą. Tuomet nebus tiek daug nusivylimų...

Daug lietuvių 1947-1948 m. iš anglų zonos emigravo panašiam darbui D. Britanijoje. Įdomu būtų išgirsti jų nuomonę, nors sąlygos ir pats gyvenimas yra gerokai pasikeitę.

Laimėjimai Ispanijoje

Prieš pat Kalėdas milijonai ispanų, susėdę prie televizijos ar radio aparatų, laukia valstybinės loterijos traukimo ir svajonų — tapti turtingesniais — išsipildymo. Pereitais metais ši laimė nusišypsojo keliems asmenims, ir tai dėkui Dieviui, iš neturtingųjų tarpo. Viena tokių buvo našlė, valgyklos padavėja, laimėdama virš 200 tūkst. dol. Ji grįžo iš Ispanijos sostinės į savo gimtąjį kaimą, pasistatydama sau ir savo ištekejusioms dukroms namus, įrengdama žentams dirbtuves. Kitas didelis laimikis teko prie Barcelonos esančiam Granolles m., kur visą laimikį dalinosi kunigas su kitais parapiečiais. Kunigas savo dalį atidavė bažnyčios remontui.

Kaip pranešė radijas, šiemet (rašau dar 1981 m. Kalėdų dieną) ši laimė nusišypsojo keliems Granados, Barcelonos bei Madrido gyventojams. Jie bus nauji Ispanijos milijonieriai, kadangi laimikai siekia milijonus pezetų. Keista, tačiau šios loterijos šaknų tenka ieškoti Olandijoje, kada 16 a. šis kraštas buvo okupuotas ispanų. Karalius Pilypas II šlošimą įvedė Ispanijoje, padarydamas jį neatskiriama ispanų priskaldinio gyvenimo dailimi.

Tačiau ... ar visuomet pinigai atneša laimę? Čia, norėčiau sugrįžti į vasaros atostogas prie Ispanijos Viduržemio jūros pakrantės ir ten pergyventi vaizdą, kuris labai dažnai atsistoja mano akyse.

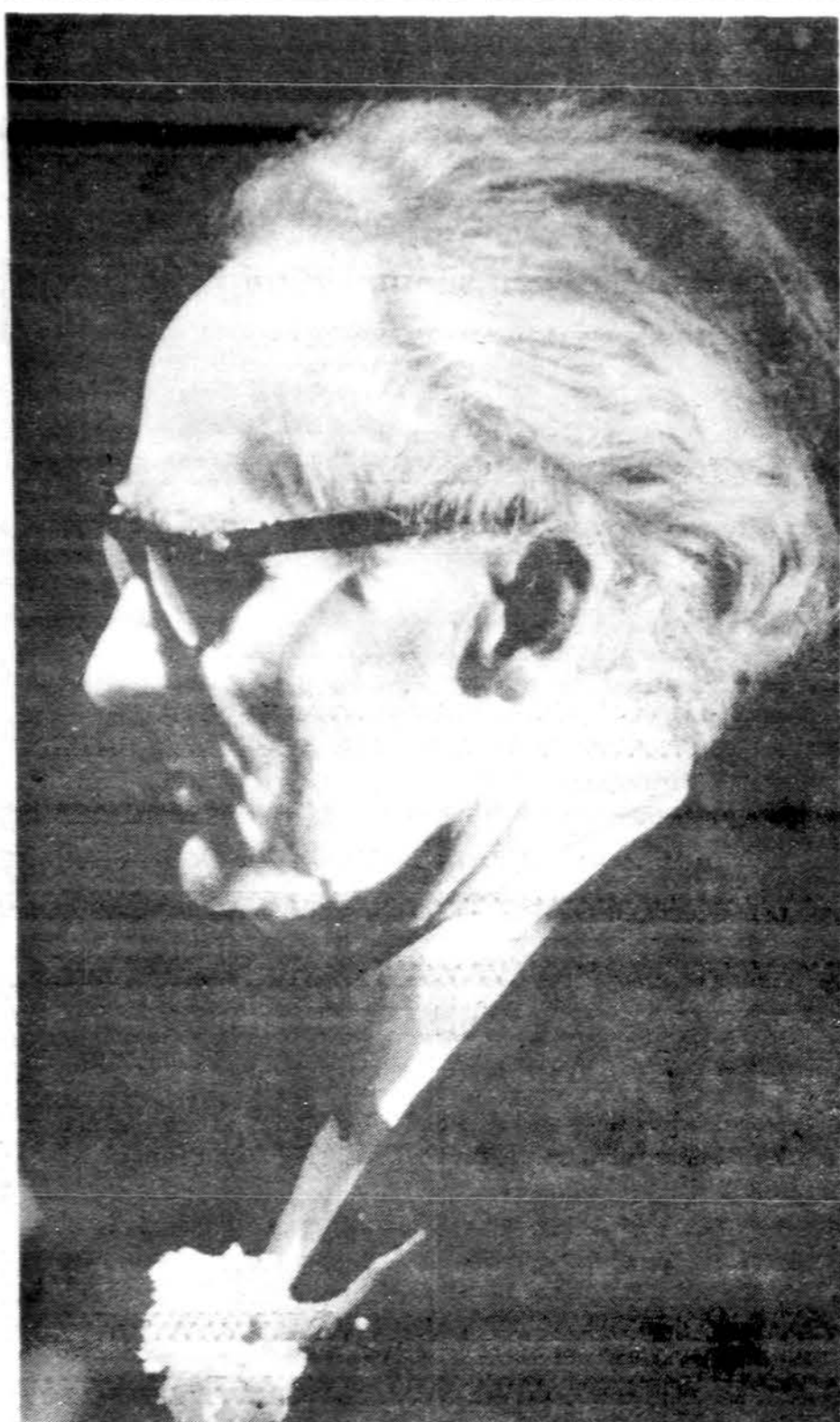
Netoli manęs maudėsi ispanų šeima su dviem vaikais. Gan didelės Viduržemio jūros bangos tą dieną (oras buvo vėjuotas) neleidė toli plaukti, tad daugumas „maudėsi“ šiltame smėlyje. Vaikai „statė“ piliis arba žaidė su atbėgusiom į krantą aukštom bangom. Stai-

(Nukelta į 5 pl.)

nesukrečia ir nepažadina, kaip svetimtautių jos įžeidimas. Vienas iš lenkų mokytojų, pavarde Plevinskis, lietuvių kalbą klasėje pavadino čigonų kalba, mišiniu, kuriuo gilesnių mintčių neišsakysi. Kaip tolygus lietuvių kalbos įžeidimas prof. kun. A. Gobševičiaus anuomet prikėlė Varnių kunigų seminarijos klierką Antaną Baroną, taip dabar čia gerokai trinktelia P. Kriauciūna ir kitus. Dar lietuvių tautinė sąmonė judindavo kai kurie rusai mokytojai, primindami lietuvių esant savos atskiros tautybės. Be to, P. Kriauciūno ir kitų jo bendraklasių tautiniam susipratimui bręsti davęs paskatos jau minėtas mokytojas Ulinskis. Jis Kriauciūnui padėdavo išversti iš lenkų kalbos lietuvių kalbon eilėraščius (iš rusų kalbos Kriauciūnas pats išversdavo) ir juos paskaityti per mokslo metų baigimo iškilmes. Apie tą patį Ulinskį ir Kriauciūną vysk. Bačys taip pasakoja:

„Anasai lenkas mokytojas paskatines P. Kriauciūną abiturientą lietuviškai išversti Kochanovskio eiles ir lietuviškai jas perskaityti gimnazijos baigimo akte. Į tas iškilmes buvo sukviešti ne tik apylinkės dvasininkai, miesto žymesni asmenys, bet ir moksleivių tėvai sodiečiai. Iškilmingoje gimnazijos salėje lietuvių ūkininkų buvo pilna. Kai Kriauciūnas lietuviškai perskaitė savo eiles, tai lietuviškos moters verkė, o ūkininkai stebėjosi, bet drauge ir džiaugėsi, kad jų kalba taip išskyla, net pačios gimnazijos didžiausiose iškilmėse ji pagirta ir pagerbta. Kita publika nejuokiams praplūpti ploti ir iššaukė deklamatorių, prašydama daugiau. Jis dar padeklamavo savo išverstą Krilovo pasakėlį „Senelis ir mirtis“. Žinoma direktoriaus Černiakovskio pareiga paklausti, kodėl rankraštis ne rusiškais raidėmis. P. Kriauciūnas atsakė, kad Kirilica lietuviškų žodžių parašyti neįmanoma.

(Bus daugiau)

Komp. Julius Gaidelis

SIMFONINIS KONCERTAS

Julius Gaidelis, kompozitorius ir dirigentas, gimė 1909 m. Grikiškių kaime, švenčionių apskrityje. 1925 m. įstojo į Kauno konservatorijos Dauguvietės veda-mą fortepijono klasę. 1931-37 m. studijavo kompoziciją pas Juo-zą Gruodį. Baigęs studijas dėstė gimnazijose muziką ir vedė įvairius chorus. 1950 m. atvyko į JAV ir 1952-53 m. studijavo New England konservatorijoje, kur įsi-gijo magistro laipsnį muzikoje. Įkūrė Bostone vyrų chorą, ku-riam ir vadovavo. Nuo 1970 m. gyvena Brocktone, Massachu-setts, kur Šv. Kazimiero bažny-čioje eina vargoninko pareigas. Daug laiko skiria kūrybai ir pri-vačioms muzikos pamokoms.

Gaidelis yra vienas stipriausių ir kūrybingiausių Nepriklausomos Lietuvos išgudytų kompo-zitorių. Jo kūryba daugiausia sim-foninė ir kamerinė ir tik trečio-je vietoje vokalinė. 1937-61 lai-kotarpįje sukūrė šešias simfonijas. 1940-47 keturias simfonines poetas — „Šatrijos raganių kar-na-valas“, „Vilniaus legenda“, „Aliarmas“, „Jūratė ir Kastytis“; 1937-50 keletą simfoninių vaiz-delių — „Balandžių turgus“, „Ka-ro Muziejaus sodelyje“, „Lietu-viški šokiai“; oratoriją solistams, vyrų chorui ir simfoniniam orke-strui „Giesmės apie Gediminą“ (žodžiai Balio Sruogos); 1962-63 ke-turias kantatas — „Demonas“ (žodžiai P. Lemberio), 1961 ir 1968 „Lietuva“, „Partizanai“ (žodžiai St. Santvaro), 1970 „Parti-zanų motina“ (žodžiai J. Ais-čio). 1941 trijų veiksmų baletą „Čičinskas“; 1967 operą „Dana“ (libretas St. Santvaro). Sukūrė visą eilę kamerinės muzikos kū-rinių, sonatų smuikui ir fortepi-jonui, apie 40 dainų chorams, keletą solo dainų, religinių mo-tetų mišriam chorui — „Skais-čioji Marija“, „O Didis Dieve“, „Benamių malda“ ir kt.

Būdamas Juozo Gruodžio mo-kinyš, jis perėmė pagrindines sa-

Koncertų mums reikia, mums reikia atgaivos kelionėje ir tolia-mą tėvynės laisvės aušros rytą. To-kios atgaivos reikia ir lietuviui — muzikui — kompozitoriui, ku-riam ir dirbančiam kurčio tyloj, bet dar vis tikinčiam, kad žmonės girdi, kaip jų palangėj verkia sidabrinė fleita.

(NK)

JAUNŲJŲ GIESMĖS

Lietuvių jaunų vyrų choras, giedojęs Dievo Motinos švento-vėje Bernelių Mšiose, gražiai prisistatė kaip dainos kelių prade-dantis vienetas.

Malonu, kad vienietui mielai padeda akompanuotoja Danutė Sirgėdienė ir akordeonistas Ri-mas Biliūnas. Reikalui esant taip pat gelbsti ir instrumentalistai Dalia Miškinytė ir Gilius Mačys. „Tėveliui pagelbėti“ pribūna ir Bronius Kazėnas.

Taip mūsų jaunimo choro ra-tai ir sukasi pirmyn, nors dar trūksta daug balsingų jaunuolių. Kviečiame jaunus vyrus ir mer-gaites jungtis į bendrą mūsų dai-nos vienetą. Praturtinkime savo balso lankstumą, lietuvių kalbos žinojimą bei inteligenciją scenos šviesoje.

KALĖDŲ EGLUTĖ

Šv. Kazimiero lituanistinės mo-kyklos Kalėdų eglutė įvyko gruodžio 20 d. 11:30 val. ryto Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos pa-rapijos salėje. Kalėdų vaizdelį „Jėzuliui dovanėlė“ parašė III-čiojo skyriaus mokytoja Danutė Grigaliūnienė. Vaidino mokiniai nuo vaikų darželio iki 8 sky-riaus imtinai. Mokinius paruošė Danutė Grigaliūnienė taktinin-kaujant skyrių mokytojams.

Vaidelis buvo nuotaikingas, giedras. Prasidėjo su angeliukais danguje, kurie gražia lietuvių kal-ba stebėjosi, ko tie žmonės ant žemės taip skuba. Žingeidumui patenkinti, angelukai atvyko į žemę pas vaikučius ir sužinojo, kad žmonės laukia gimstančio Jė-zulio. Čia jie kartu su vaikučiais dainavo, šoko, žaidė, matė žvėre-lius besiruošiančius Jėzulio gim-timui. Jie buvo gražiai pavaizduo-ti vaikų darželio mokinių.

Mamųčių paruošti gražūs kos-tiumai daug pridėjo prie vaiz-delio išvaizdos ir vaikų nuotaikos. Mokytojai Danutė Grigaliūnienė ir kitų skyrių mokytojos Kristina Alšėnienė — dvikalbės klasės, Danutė Penkauskienė — vaikų darželio, Reginai Liškauskienė — I-ojo skyriaus, Genutė Mac-kevičienė — II-ojo sk., Reginai Šilgaliene IV sk., Stefanijai Sta-sienė V-ojo sk. Andriui Kazlaus-kui VI-ojo sk., Onutei Žilinskienei VII sk., reikėjo įdėti daug kruopš-taus darbo, kad vaikučius taip gražiai paruošti. Kanklių orke-stro mokytoja yra muz. O. Mikul-skienė ir Virginija Juodžiūtė. Lumdelininkus paruošė muz. A. Mikulskis, dainas išmokė Mirga Bankaitytė ir tautinius šokus pa-ruošė Rūta Staniškytė.

Ši Kalėdų eglutė sudarė šven-tišką ir jaukią nuotaiką vaiku-čiams, tėveliams, seneliams ir svečiams. Mokyklos direktorė Vi-da Bučienė džiaugėsi gausiu atsilankymu.

S. K.

Sesutės Audra ir Rūta Nasvitytės atlieka dalį muzikinės programos Clevelando jaunimo meno šventėje.

Nuotr. V. Bacevičius

TRUMPAI

Pensininkų klubo kalėdinis su-buvimas įvyko sausio 6 d., 3 val. popietį Dievo Motinos parapijos svetainėje.

Clevelando Šv. Kazimiero mokyklos tautinių juostų audėjos-jai su mo-kytoja M. Kasparavičienę. Nuotr. V. Bacevičius

Neringos tunto skautės, vado-vaujamos N. Rukšienės, Kalė-dų švenčių proga aplankė sergan-čius ir pavienius Sąjungos na-rorius, Pagiedojo kalėdinių giesmių ir atnešė po dovanėlę.

Dievo Motinos parapijos kalė-dinei programai vadovavo ir pra-nešinėjo Vija Bublytė. Solo pa-dainavo Rama Bublytė, pianinu akompanavo Lilė Gelažytė. Prog-ramoje taip pat gražiai pasirodė K. Motiejūnaitė ir R. Apanavičiū-tė. Spalvinga programa tęsėsi virš dviejų valandų.

Šv. Jono katedroje gruodžio 19 d. buvo įšventinti 11 diakonų, jų tarpe ir lietuvių kilmės Richard Evans. Jis darbuosis St. Mary Magdalene bažnyčioje, Willwic-ke.

„Tėvynės garsų“ radijo progra-mos — Kiekvieną sekmadienį. WJW 850 AM, nuo 7 iki 8 val. vakaro, ir kas antrą sekmadienį „Gyvenimo varpų“ religinė progra-ma, WZZP 106 PM, 6:30 val.

NAMŲ APSITVARKYME

Ruošiatės ką perstatyti, pakeisti, at-naujinti. Garažų Viduje ar iš lauko. namo. Rūpinatės: Visuomet čia Jums su patyrimu, už prieinamą kainą, pa-dės, skambinant po 6-os val. vakaro.

Tel. 476-3950

LICENSE BC 10235

KELLY Plumbing Co.

TEL. 737-6661

3354 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Visa Master Charge Accepted

K. Grigaitytė

(iš Veidu prie žemės)

LIETUVIŠKA VAISTINĖ

2557 W. 69th Street Tel. 776-4363

J. & J. PHARMACY

Valstai, vitaminai, importuoti kvepalai, gydymo žolės ir t.t. važiuojamos kėdės, remenai ir kt., pirkti ar nuomoti; Nemokamai supakuojame dovanas.

Pristatymas nemokamai
ANGELA ir VYTENIS DIRKIAI savininkai

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

High Interest Rates
Paid on Savings

Interest Compounded
Daily and Paid Quarterly

see us for
HOME FINANCING
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT
TO FIT YOUR INCOME

ESLIC

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608

Peter Kazanaukas, Pres. Tel.: 847-7747

HOURS: Mon.-Tue. 9-4, 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1

SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

REAL ESTATE

Residencinės ir Komerinės Nuosavybės
Apartmentai • Kondominijai • Nuomavimas

FLORIDA REAL ESTATE

Angelė E. Karnienė
REALTOR • BROKER • NOTARY
3701 Gulf Blvd., St. Petersburg Beach, FL 33708
Telefonas (813) 360-2448. Vakare (813) 347-2413

CLASSIFIED ADS

MISCELLANEOUS

SIUNTINIAI | LIETUVA
ir kitus kraštus

VEDZINSKAS, 4059 Archer Avenue,
Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI,
GIMINIŲ IŠKVIETIMAI, pildomi
PILIETYBES PRABŲMAI ir
Atokioje blankai.

COSMOS PARCELS EXPRESS

2501 W. 69th St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI | LIETUVA

Tel. — 925-2737

Vytautas Valantinas

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plauname ir vaškuojame

visų rūšių grindis.

BUBNYS

Tel. — RE 7-5168

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai,
Stereo ir Oro Vėsintuvai.
Pardavimas ir Taisymas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir patalysimai. Virtu-
vės ir vonios kabinetai. Keramikos ir
kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos
vamzdžiai išvalomi elektra. Į automa-
tą galite kalbėti lietuviškai, palikite
savo pavarę ir telefoną.

SERAPINAS — 636-2960

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir
kitus daiktus. Ir iš toli miesto lei-dimai ir pilna apdrauda.

Priimame MASTER CHARGE ir VISA

Telef. — WA 5-8063

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas

Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau mokėti
už apdraudą nuo ugnies ir automo-
bilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208½ West 95th Street

Telef. GA 4-8654

Lietuvos atsiminimai

Radijo valanda jau 40 metų tarmauja
New Jersey, New York ir Connecticut
lietuviams!

Kas šėštadienį iš WEVD Stoties
New York nuo 8 iki 9 val. vakaro.
97.9 meg. FM. Taip pat klausykites
„Music of Lithuania“ programos kas
trečiadienį, nuo 8:05 iki 7:00 val.
vakaro, iš Seton Hall Universiteto sto-
ties, 93.5 FM. (WSOU)

Direkt. DR. JOKOBAŠ STUKAS

234 Sunlit Drive

Watchung, N. J. 07060

Tel. — (201) 753-5836

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE,

nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių

dienraštis, gi skelbimų kainos yra vi-

siems prieinamos.

PLATINKITE „DRAUGĄ“

REAL ESTATE

ŠIMAITIS REALTY

Rezidencinių ir pajaminių

namų pardavimas

Income Tax, Insurance, Notary Public

2951 West 63rd St. — Tel. 436-7878

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTORS

J. BACEVIČIUS

6529 S. Kedzie Ave. — 778-2235

HELP WANTED — MOTERYS

REIKALINGA MOTERIS namų valy-

mo darbiui 3 dienas savaitėje, 70-os ir

Whipple apylinkėje. Skambinti po 2-os

val. popiet tel. 925-5670

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

MARQUETTE PARKE išnuo-

mojamas 4 kamb. butas ir atski-

ras kambarys. Apstatyti.

Skambinti 737-6086

ISNUOM. 5 kamb. butas 2-me aukšte

vyresnio amž. žmonėms. Marquette

Parko apylinkėje. Skambinti PR 6-9180.

D E M E S I O

SIUVIMAS IR RŪBŲ PATAISYMAS

Kreiptis į DAIVĄ

Tel. — 476-4561

Kazio Barausko

Is „Drango“ Rinties Valandėlės

Parinkti pamokslai,

atspausdinti knygoje

PRISIKELIMO ŽMONĖS

A. a. kun. Kazimieras Barauskas

parašė kelis šimtus pamokslų po-

puliariam „Drango“ skyriui. Jo at-

minimui kun. P. Patlabos rūpesčiu

Aloyzas Baronas atrinko aktua-

liausius. V. Bagdanavičius laido-

jant velionį sakė, kad „jokio

straipinio rašymas velionio taip ne-

domino kaip religinio. Jis juos ra-

šydavo labai atsidėjęs ir giliai su-

sikaupęs“.

Kaina \$4.00. Gaunama „Drauge“,

4545 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629.

Persuntimas 25 centai. (Illinois

gyventojai prideda 20 centų mo-

kesių).

Popular Lithuanian

RECIPES

PATIKSLINTA IR PAGRAIZINTA

AŠTUNTOJI LAIDA

Suredagavo

Juozapina Dauvardienė

Šiom dienom Draugo spaustu-
vė išleido aštuntą laidą šios popu-
larios virimo knygos. J. Dauvardie-
nė vėl patikslino ir pagraizino šią
laidą naujais patarimais.

Tai geriausia dovana naujoms

žmonoms ar marčioms. Daugelis

apdovanojo kitataučius supažindin-

dami juos su lietuvišku maistu ir

virimu. Ši knyga yra sukelusi la-

bai daug pasisekimo lietuvių ir ki-

tataučių darbo vietose ir organiza-

cijose.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius

4545 W. 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

Kaina su persuntimu \$5.65

Illinois gyventojai pridėkite dar

20 centų mokesčiams.

Remkite tuos biznierių, ku-

rie skelbia dieni „Drauge“

MŪSŲ KOLONIJOSE

Hot Springs, Ark.

SIBIRO TREMTINĖS STEF. RŪKIENĖS PAGERBIMAS

Kalėdų antrą dieną būrys Hot Springs lietuvių rinkosi į "Avalon" restoraną pagerbti Sibiro tremtinę Stefaniją Rūkienę jos deimantinio amžiaus sukakties proga. Lietuvos Atgimimo sąjūdžio ir Amerikos Lietuvių Tarybos Hot Springs skyrių valdybų iniciatyva solenizantei buvo sukurta iškilmingi pietūs. Pobūvį pravedė ALTOs valdybos narė Genė Gylinė, pasveikindama sukaktuvininę su gimtadieniu ir vardinėmis, nušviestas jos sunkią gyvenimo dalį, kada ji buvo atplėsta nuo savo vyro ir mažametės dukrelės ir išstremta sunkiems darbams į tolimąjį Sibirą. Būdamas mokytoja iš profesijos S. Rūkienė skiepjo vaikams tėvynės meilę, jos pažinimą, kurių užtėko okupantui ją pasmerkti kaip nusikaltėlę pragariškoms kankioms. Savo skaudžius išgyvenimus Rūkienė aprašė knygoje "Vergijos kryžkelioje" ir "Sugrįžimas į gyvenimą".

Pakėlus tostą, visi susirinkusieji sugiedojo tradicinį "Ilgiausių metų" ir Genė Gylinė visų vardu įteikė solenizantei simbolinę dovaną — kun. dr. Juozo Prunskio knygą "Lietuviai Sibire". ALTOs vardu sveikinimo žodį tarė vietos skyriaus pirmininkas Petras Maldeikis, Lietuvos Atgimimo sąjūdžio vardu skyriaus pirmininkas Antanas Bertulis, radijo valandėlės "Leiskit į Tėvynę" vedėja Salomėja Šmaižienė sveikinimo žodį baigė Prano Lemberto eilėraščiu "Tėviškės vaizdai".

Sukaktuvininė Rūkienė nuoširdžiu žodžiu padėkojo rengėjams, ją sveikintiems ir visiems susirinkusiems, pasidalindama sunkiojo gyvenimo nuotrupomis. Po ilgų, šurpių 16 metų, gavus leidimą grįžti Lietuvon, jai giliai įstrigę mintyse liko kitos Sibiro tremtinės pasakytos atsisveikinimo žodžiai: "Pasakyti jiems, kaip mes gyvename". Tai ir buvo aktyvus skaudžių prisiminimų rašymai.

Stefanija Rūkienė, nors sulaukusi brandaus amžiaus, tebėra veikli ir darbšti. Neįveikė jos nei Sibiro taigos, nepalūžė nei sunkiausios gyvenimo valandės. Po didelių pastangų S. Rūkienė 1964 metais per Kalėdas atvyko į JAV-es pas vyrą Kostą į dukrą Hartforde. 1967 rugpjūčio 6 dieną Lietuvių Bendruomenės Connecticut apygardos Hartforde apylinkės buvo pakelta garbės narė. 1971 m. vasario 16 dieną Šaulių sąjunga apdovanojo S. Rūkienę Šaulių žvaigždės ordinu už nuopelnus Lietuvai. Be to, ji yra Lietuvos Atgimimo sąjūdžio garbės narė, rašo į spaudą, talkininkauja vietos organizacijoms.

Linkime sukaktuvininę, kad Aukščiausias ir toliau teiktų jai tos tvirtybės, ištermės ir ryžto dar ilgai dirbti Tėvynės labui, skelbtį pasauliui komunistų žiaurumus ir mūsų tautos kančias. P.

MARGUMYNAI

(Atkelta iš 3 psl)

ga, vienas tos šeimos sūnus, bėgdamas nuo savo brolio, šoko į šniokščiančias bangas dingdamas tarp baltų putų. Tėvai, o ypač motina, šaukdama isterišku balsu, šoko į jūrą. Ištrauktas iš jūros penkių metų vaikas nerodė jokių gyvybės ženklų. Nepadėjo ir pirmoji pagalba, dirbtinis kvėpavimas. Sunku aprašyti tėvų skausmą, motinos verkimą. Nebuvo noro toliau pasilikti prie jūros. Sugrįžom atgal į viešbutį. Mūsų pavydžiui pasėkė daugumas turistų. Vakare sužinojome, kad ši šeima, normalioje loterijoje laimėjo apie 20 tūkst. dol. ir pirmą kartą norėjo pasidžiaugti trijų savaičių nerūpestingu gyvenimu prie gražios costa Dorada pakrantės. Deja, likimas ką kitą lėmė...

Stefanija Rūkienė, Sibiro tremtinė

sveikinti mamą buvo atvykusi duklė Nijolė, o vyras a. a. Kostas jau penkeri metai išsisi Hot Springs Kalvarijos kapinėse.

TRUMPAI

— Radijo valandėlės "Leiskit į Tėvynę" metinis rėmėjų susirinkimas šaukiamas sausio 19 dieną, 2 val. po pietų Arkansas Bank and Trust Co. Community Room patalpose. Visi kviečiami ku gausiausiai dalyvauti.

— Pavasarinė išvyka į gamtą — radijo valandėlės gegužinė numatyta gegužės 1 d., kaip ir visada, Stephens parke prie Blakey Dam, Ouachita pakrantėje.

Turistus viliojanti Hot Springs atrakcija yra arklų lenktynės, kurios prasidės vasario pradžioje ir tęsis du mėnesius. Oaklawn Jockey Club pilnai ruošiasi 1982 metų sezonui, įvykstančiam 49-tą kartą. Kasdien, išskyrus sekmadienius, vykstančios arklų lenktynės sutraukia dešimtimis tūkstančių žiūrovų, atvykusių iš įvairių Amerikos vietovių ir vietos gyventojų.

S. Šmaižienė

Worcester, Mass.

KALĖDINĖ EGLUTĖ

Gruodžio 27 d. Maironio parko žemutinėje salėje įvyko lituanistinės mokyklos mokinių kalėdinė eglutė su programa ir užkandžiais. Mokytoja J. Dabrilienė labai gražiai vaikučius papuošė. Mokinė Gita Dabrilaitė pasveikino visus susirinkusius ir supažindino su jų programėle. G. Dabrilaitė, G. Prapuolienytė, Kl. Norkevičiūtė, J. Savickas ir A. Lescord atliko montažą apie Kalėdas. Tautinių šokių "Zaibas" jauniausių grupė, vadovaujama mok. N. Prankevičienės, pašoko keletą šokių. Akordeonu grojo E. Meilus, jr. Lietuvių Labd. draugijos pirm. K. Adomavičius pasveikino dalyvius, pasidžiaugdamas mokinių gražia lietuvių kalba išpildyta programėle ir padėjo finansinę paramą, kada bus reikalinga lituanistinei mokyklai. Tenka pridėti, kad ta parama mokyklai šios draugijos yra teikiama jau daugelį metų. Tėvų komitetas, mokiniai ir mokytojai visa tai labai įvertina ir Lietuvių Labdaros draugijos vadovybei yra dėkingi. Worcesterio Lietuvių organizacijų tarybos pirm. P. Kolis savo kalboje kvietė

Giedros Nasvytytės-Gudauskienės KOMPOZICIJOS

NORČIAU SKRISTI — Naujos dainos maziems ir jauniems. Kaina \$2.00
4 DAINOS — Sopranui su piano akompanimentu. Kaina \$3.00
VIESPATIES PASAULIS — Žemam balsui. Kaina 1.00
METŲ LAIKAI — Populiarių dainų ciklas. Kaina \$2.00

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Illinois gyventojai pridėda 5% taksą.

visus visada padėti lietuviškam jaunimui. Klebonas kun. A. Mičiūnas, MIC, Karytai, Šermukšniai, Pipirai ir Dėdinai įteikė aukų mokyklai paremti.

Tėvų komiteto iniciatyva, tėveliams padedant, visi buvo pavaišinti. Vaikučiai linksmai krykštavo ir žaidė gautomis nuo Kalėdų senelio gražiomis dovanomis. Kalėdų seneliu buvo Jonas Statkus. Jis su padėjėju Jonu Prankevičium atvyko su dideliais maišais dovanų. Tėvų komiteto pirm. N. Prankevičienė pakvietė visus prie vaišių stalo ir padėjo už atsilankymą. Svečiai vaišinosi ir dalinosi praleistų šv. Kalėdų išpuošiais. Žmonių buvo nedaug; kai kuriuos išgąsdino krantinės sniegas. Jiems atrodė, kad gali būti pavojinga važiuoti. Kurie atvažiavo, nesigailėjo, nors ir su negausiu būreliu lietuviško jaunimo praleidę besitęsiančių šv. Kalėdų popietę.

J. M.

Rochester, N. Y.

IR VĖL KRIKŠTYNOS

Gruodžio 27 d. buvo pakrikštyta Kosto Petrausko, senjoro Kosto Petrausko sūnaus, duklė Kristinos vardu. Jaunesniojo Kosto Petrausko auga jau pustrėčių metų sūnelis, kuris kalba tik lietuviškai. Tiek abidvi Kosto Petrausko anūkes, tiek prieš pustrėčių metų krikštijo jo brolis kun. Antanas Petrauskas. Tenka apgalvoti, kad tokio susipratimo lietuvių kaip Kostas Petrauskas, kuris visuomenei aukoja stambesnes aukas Lietuvos reikalams, nepasisekė krikštijti lietuvių bažnyčioje. Bronius Petrauskas

TARPTAUTINĖS ŠALPOS VADOVYBĖ KEIČIASI

"The Wanderer" katalikų laikraštis praneša, kad lapkričio mėnesį atstovai iš įvairių kraštų Romoje dalyvavo tarptautinės organizacijos, pavadintos "Pagalba vargstančiai Bažnyčiai", susirinkime. Ši tarptautinė organizacija vokiškai vadinasi "Kirche in Not", prancūziškai "Aide a l'Eglise en Détresse", anglų kalba — "Aid to the Church in Need".

Minėta organizacija nemažai padėjusi Lietuvos kenčiančiai Bažnyčiai. Pastaruoju metu "Aide a l'Eglise en Détresse", prancūziškas skyrius — išleido prancūzų kalba 120 psl. knygelę apie dabartinę religinę padėtį Lietuvoje. Organizacijos centras

HILLTOP PLUMBING & SEWERAGE COMPANY

10% Senior Citizen's Discount on all repairs with ad. License BC 11875
5200 S. Kedzie — Phone 434-5337

RADIO PROGRAMA

NAUJAS LAIKAS

Seniausia Lietuvių Radijo programa Naujojo Anglijos ir Stoties WLYN, 1360 bangų, veikia sekmadieniais nuo 8:00 iki 8:30 valandos ryte — perduoda vėliausių pasaulinių žinių santrauką ir komentarus, muziką, dainas ir Magdės pasaką. Šią programą veda Steponas ir Valentina Minkai. Biznis reikalais kreiptis į Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telefonas 268-0489. Ten pat gaunamas dienraštis "Draugas" ir rašyti dideli pasirinkimą lietuviškų knygų.

Koenigsteine, Lietuvių Katalikų religinei šalpai prašant, finansavęs šio leidinio išvertimą ir 10.000 egz. išleidimą anglų kalba. Šiam reikalui tarpinkavo amerikietiškas skyrius.

Šios tarptautinės organizacijos pirmininkas ir steigėjas yra olandų dominikonas kun. Werenfried van Straaten pranešė, kad jis po 34 metų pirmininkavimo išėina iš pareigų. Kun. van Straaten vieton Vatikanas paskyrė vysk. Henri Lemaître, dabartinį apaštališką pranciūzų Ugandoje. Vyskupo Lemaître paskyrimas parodo glaudžius

ryšius tarp šv. Sosto ir šios organizacijos.

Praeitą rudenį, Lietuvių Katalikų religinė šalpa drauge su minėtos organizacijos amerikietišku skyriu suorganizavo sėkmingas manifestacines pamaldas už pavergtas tautas Šiaurės Amerikos kankinių šventovė prie Auriesville, N. Y. LIC

TAIKOS MUZIEJUS

Karo ir taikos plakatai bei kiti tos rūšies eksponatai yra išstatyti taikos muziejuje — Peace Museum, 634 W. Erie, Chicagoje.

ALBERTĄ GEVĮ, JO MOTINAI MIRUS,

nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

ROCKWELL INTERNATIONAL COMPANY

BENDRADARbiai:

NERINGA AMBROZAITYTĖ ALGIRDAS KIUDULAS
STASYS AMBROZAITIS GENĖ MAZEIKIENĖ
JONĖ BOBINIENĖ AUDRONE PEŠKIENĖ
LEONAS DAUKUS LINAS PEŠKYS
ALGIRDAS JIESMANTAS RAIMUNDAS PETRAITIS
EDMUNDAS KIRKUS MARIUS SODONIS
LIUDVIKAS KIRKUS STASYS ŽILEVIČIUS

A. + A. JUOZUI RUTKAUSKUI mirus,

skausme likusiems žmonai Onai ir sūnui Eugenijui su šeima nuoširdžiausią užuojautą reiškia

DAINAVOS JAUNIMO STOVYKLOS DIREKTORIŲ TARYBA IR VALDYBA

Nepamirštamam bičiuliui

JONUI GAIŽUČIUI mirus,

jo žmoną mielą Elenutę, dukteris Aušrelę ir Nijolę bei jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

VERUTĖ, STASYS IR ALGIMANTAS MYKOLAICIAI

Vienatiniam sūnui

A. + A. LAISVŪNUI SKEIVELUI

neikėtai išskelavus į amžinybę, gilaus širdies rto prislėgtus tėvus LIONĖ ir ANTANĄ SKEIVELUS nuoširdžiai užjaučiame ir išgyvename jų skausmą.

EUGENIJA IR KAZIMIERAS GIMZAUSKAI

LAND OF CROSSES

The struggle for religious freedom in Lithuania, 1939 - 1978

by Užsakymus siųsti: MICHAEL BOURDEAUX, M.A., B.D.
Printed in England 1979, 339 pages. Price — including shipping and handling \$8.95.
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629
Illinois gyventojai dar pridėda 48 ct. valstijos mokesčio.

DRAUGAS, penktadienis, 1982 m. sausio mėn. 8 d. 5

A. + A. DR. JONUI PAVILIONIUI mirus,

žmonai Aldonai, sūnams Ritui ir Dariui skautišką užuojautą reiškiamo.

DARIAUS IR GIRENO ORO SKAUTŲ DRAUGOVĖ

Lietuvos Kariuomenės kūrėjui-savanoriui, VD Čikagos skyriaus Valdybos nariui,

A. + A. JONUI KANIŠAUSKUI mirus, jo DUKTERIMS su ŠEIMOMIS, SESERIMS, GIMNĖMS, draugams ir pažįstamiems nuoširdžią užuojautą reiškia
VD ČIKAGOS SKYRIAUS VALDYBA IR NARIAI

A. + A. JUOZUI RUTKAUSKUI mirus,

jo žmoną ONĄ ir sūnų EUGENIJŲ gilaus skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučiame ir drauge liūdime.

AURELIJA IR BRONIUS POLIKAIČIAI

A. + A. JONUI GAIŽUČIUI mirus,

jo žmonai ir dukroms su šeimomis reiškiamo giliausią užuojautą ir kartu liūdime.

LIETUVOS KARO MOKYKLOS XV-JI LAIDA

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Ave., Cicero

Tel. 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVENUE Tel. YArds 7-1138-39

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2424 W. 69th STREET Tel. R.Epublic 7-1213

11028 Southwest Highway, Palos Hills, Illinois Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4348 SO. CALIFORNIA AVENUE Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

APLINK MUS

× Kompozitoriaus M. K. Čiuronio preliūdus transliavo per WFMT radijo stotį sausio 4 d., 9:50 val. vak. Prelūdai įgroti pianisto Andriaus Kuprevičiaus.

× A. a. Ona Vaišnytė, kun. Juozo Vaišnio, SJ, sesuo, mirė sausio 5 d. Marijampolėje, ok. Lietuvoje. Palaidota Marijampolės kapinėse sausio 8 d. Tai paskutinė iš kun. J. Vaišnio penkių sėrų.

× JAV LB Vidurio Vakarų apygardos valdyba, vykdydama LB įstatų uždavinius ir LB krašto valdybos įsipareigojimus, sausio 17 dieną, sekmadienį, Jaunimo centre, Chicagoje, kviečia apygardos apylinkių valdybų pirmininkų ir valdybų narių informacinį susirinkimą LB reikalams aptarti.

× Sol. Ginos Čapkauskienės plokštei išleisti komiteto posėdį kviečia Jonas Talandis sausio 10 d., 11 val. ryto Jaunimo centre.

× Amerikos Lietuvių Tarybos valdybos posėdis bus savoj būstinėje sausio 15 d. Bus svarstomos Altos veiklos gairės, kurių planus referuos dr. J. Valaitis. Bus aptarti ir kiti reikalai.

× Lietuvių Fronto bičiulių JAV ir Kanados balsavimuose pereitų metų lapkričio 17 d. buvo išrinkta nauja centro valdyba: pirm. Baisys Raugas, nariai — Vytautas Volertas, Edmundas Binkis, Vytautas Volertas, Jr., dr. Albinas Smulkštys, Marija Rauginė ir Pranas Baras. Į valdybą iš pareigos įeina ir "Į Laisvę" žurnalo redaktorius Vacys Rociūnas.

× Atsiuntę po 5 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių šie: Viktoras Kelmelis, E. Milkovaitis, Aldona Zotosas, Ben Trakšelis, Liudas Kairys, Petras Jadviršis, Pranas Mačernis, Alfonsas Radvila, A. Seireika, Juozas Miedius, Zigmantas Paulauskas, Ignas Pakulis, K. Janulis, Ignas Kazlauskas, A. Meškis, Vladė Ercius, Kazys Kuprešis, Karolina Kubilius, Juozas Paražinskis, Joana Mikalauskas, Jonas Vinčūnas, Antanina Galinaitis. Visiems ačiū.

× Chicago Teniso klubo lošimas šį šeštadienį, sausio 9 d., 8 val. vak. Oak Brook Racket klube.

× Lietuvių Moterų dailininkių paroda "Mitai" atidaroma Galerijoje šiandien, sausio mėn. 8 d. Svečiavimas nuo 5 iki 9 val. vak. Visi kviečiami. (pr.)

× Susipažinimas su L. S. T. Korp! Neo-Lithuania. Tikslas: Supažindinti Chicago lietuvius su korporacijos idealais ir veikla. Penktadienį, sausio 8 d., 7:30 val. vak. Liet. Tautiniuose namuose, 6422 S. Kedzie Ave. Korporantai prašo dėvėti spalvas. (pr.)

× Ruošiamės žiemos metų apšviesti Sunny Hills, Floridoje, sausio 29-31 d. Norintieji važiuoti, prašomi kreiptis pas Marių Kiečelį tel. 737-1717. (sk.)

× LF Federalinis Kredito Kooperatyvas duoda paskolas savo nariams žemesniais procentais kaip bankai ar taupymo bendrovės. Kredito Kooperatyvas atidarytas trečiadieniais nuo 12-6 val. vak. Lietuvių Fondo patalpose, sekmadieniais nuo 10-1 val. Jaunimo centre. (sk.)

× Albinas Kurkulis, akcijų brokeris, dirbąs su Rodman & Bradshaw, Inc., patarnauja akcijų bonų, fondų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime. Susidomėję skambinkite 977-7916. (sk.)

× Pranešama, kad dėl susidėjusių aplinkybių šį šeštadienį, sausio 9 dieną, Chicago Lietuvių socialinės tarnybos būstinėje, "Margučio" patalpose, Jonas Soliūnas neatvyks ir negalės patarnauti socialinės apsaugos (social security) reikaluose. Jis grįš į pareigas sausio 16 dieną.

× LB Kultūros tarybos premijų įteikimo iškilmės bus šiemet Detroito balandžio 18 d.

× Viktoras Kučas surinko 100 skaidrių, kuriose nufotografuotos dar veikiančios Lietuvos bažnyčios, išlikę kryžiai, koplytėlės, paminklai. Šias skaidres rodyti penktadienio vakaronėje Jaunimo centro kavinėje sausio 15 d.

× Arvydas Tamulis dalinsis išpūdžiais iš kelionės į Lietuvą šį sekmadienį, sausio 10 d., kultūrinėje popietėje, kuri įvyksta 3 val. vak. Ateitininkų namuose Lemonte, Archer Ave. ir 127 St. Popietę ruošia Chicago sendraugai ateitininkai.

× Patikslinimas. A. a. Emilijos Gaudienės penkerių metų tragiška mirtis bus prisiminta Jėzuitų koplyčioje sausio 9 d., šeštadienį (ne: sekmadienį, kaip buvo vakar dienos "Drauge" paskelbta), 9 val. ryte. Giedos sol. Dana Stankaitytė.

× "Laiškų Lietuviams" žurnalas, kuris šiemet rudenį švenčia dvidešimt penkerių metų sukaktį, banketas su programa ir rašinių premijų įteikimas bus balandžio 18 d. Jaunimo centre.

× Stasė Ilginis, Vera Paulionis, J. Sugintas, visi gyv. Oak Lawn, Ill., V. Chainauskas-Chainas, Vaclovas Donis, J. Zemaitis, ciceriškiai, Jonas Nalis, Burr Ridge, Ill., Gertrude Karas, Waukegan, Ill., Birutė Archi, Tinley Park, Ill., J. Pabedinskas, Glen Ellyn, Ill., atsiuntę už kalėdines korteles ir kalendorių po 5 dol. aukų. Ačiū.

× Anthony Petrulis, Dauville, Ill., B. Eringis, Tinley Park, Ill., E. Olšauskas, Berwyn, Ill., Vladas Dalibogus, Homewood, Ill., G. Bielskus, Palos Hills, Ill., Maria Augaitis, Waukegan, Ill., A. K. Grina, Elmhurst, Ill., Rimantas Gražulis, Hazel Crest, Ill., Joana ir Onutė Stokai, Addison, Ill., įvairiomis progomis, atsiuntę po 5 dol. aukų. Ačiū.

× Vincas Alekšaitis, Vincas Benokraitis, abu iš Clevelando, Ohio, Aleksandras Šimkus, Los Angeles, Cal., Emil E. Julia Sinčys, Santa Monica, Cal., F. Mikuckis, Davis, Cal., Aldona Činikas, La Crescenta, Cal., Vanda Zelenienė, Reseda, Cal., atsiuntę po 5 dol. aukų už kalėdines korteles ir kalendorių. Ačiū.

× K. Gedelė, Ridgewood, Queens, N. Y., Aurelia Laima Robertson, Charlotte, N. C., K. J. Zemeckas, Indianapolis, Ind., Baisys Platukis, Upland, Pa., Kazys Minka, No. Miami, Fla., R. Užemis, Hot Springs, Ark., Albinas Lipčienė, Conn., Jonas Bačauskas, Pompano Beach, Fla., atsiuntę po 5 dol. aukų už kalėdines korteles ir kalendorių. Ačiū.

× "Vaivos" vokalinis vienetas mielai priima naujus narius. Repeticijas daro trečiadieniais Jaunimo centro 203 kambary. Visuomet prasideda repeticijas 7 val. vak. Laukiamas lietuviškas jaunimas prisidant.

× Poetas Leonardas Žitkevičius, Brooklyn, N. Y., Birutė Kukler, Bpt., Conn., Bronė Svičpas, Hinsdale, Ill., Bronius Krokys, Rochester, N. Y., atsiuntę po 6 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Ačiū.

× Algimantas Damijonaitis, Elmhurst, Ill., dr. V. Leknius, Shelby, Mich., V. Narkevičius, Downers Grove, Ill., dr. R. V. Vienuolis, Elgin, Ill., J. Kass, Justice, Ill., atsiuntę įvairiomis progomis po 7 dol. aukų. Labai ačiū.

Lituanistikos Ped. instituto uzbaidymo iškilmėse "Vaivos" vokalinis vienetas su savo vadovu. Iš kairės (sėdi): Laima Vadešaitė, vieneto vadovas muz. Faustas Strolia, Viktoras Kelmelis ir Alvydė Eitutytė; (stovi): Antanas Kivėnas, Regina Ruesch-Turnevičiūtė, Vitas Plioplys, Laura Laučiūtė ir Arvydas Staliošis (nuotraukoje nėra Dalius Kiudulaitis ir Vincas Olšauskas). Nuotr. A. G. Plioch

× Prof. Jack J. Stukas, Watschung, N. J., P. Dambraskas, Hot Springs, Ark., Marija Edeilis, Phoenix, Ariz., Ona Šilas, N. Miami Beach, Fla., J. Gudaitis, St. Louis, Mo., Alfonsas Skiparis, Seymour, Conn., Lidiya Mingela, Sterling Hts., Mich., atsiuntę įvairiomis progomis po 7 dol. aukų. Ačiū.

× Algė R. Zundė, Atlanta, Ga., Kostas Prielgauskas, Grand Rapids, Mich., Petras Duoba, Brockton, Mass., A. Uogintas, Waterbury, Conn., S. Karvelis, New Buffalo, Mich., V. Lukasevičius, Grand Rapids, Mich., Antanas Minelga, Olympia, Wash., V. Urbanas, Valparaiso, Ind., A. Bagdonas, St. Petersburg Beach, Fla., atsiuntę po 7 dol. prašędami "Draugo" prenumeratą. Ačiū.

× Vylius Nastopka, Baltimore, Md., K. Danta, Ocean Gate, N. J., R. ir A. Zorska, University Hts., Ohio, G. Grigalauškinė, Marlboro, Mass., Rytis Balčiūnas, Coraopolis, Pa., Aleksandras Klimas, Miami Beach, Fla., Albert G. Vinick, East Chicago, Ind., atsiuntę po 5 dol. aukų už kalėdines korteles ir kalendorių. Ačiū.

× D. Tijūnelis, Buffalo Grove, Ill., Mary Dimgaila, Union Pier, Mich., K. Staponkus, St. Petersburg, Fla., Ada Silimas, Centerville, Mass., J. Gvazdinskis, New Buffalo, Mich., Petras Jarackas, Detroit, Mich., Antanas Pestenis, Philadelphia, Pa., J. Vėbra, New Haven, Conn., K. Daugėla, Bedford, N. H., Mary Boyder, Brockton, Mass., visi atsiuntę po 5 dol. aukų įvairiomis progomis. Ačiū.

× Po 3 dol. atsiuntę: S. Butkūnienė, A. Skudras, Leonas Bukauskas, Virgil Williams, Stasė Vosyliū, V. Nelsienė, Laidvina Gaidamavičius, Vytautas Anelauskas, Vladas Juknevičius, J. Dėmė, R. Micionis, kun. L. Lumas, Vladas Eidietis, Lith. Cath. Com. center, Kearny, D. Bubelis, A. Matulaitis, Stepas Sunkus. Ačiū.

× Antanina Račiūnienė, M. Krauchunas, Čikagėškės, E. Saudinaitis, St. Petersburg Beach, Fla., Adolfas Petrys, Union Pier, Mich., Povilas Šukys, Kearny, N. J., Antanas Beniušis, Hudson, N. H., Aleksas Maskoliūnas, Santa Monica, Cal., P. Tarnauskas, Paterson, N. J., atsiuntę įvairiomis progomis po 7 dol. aukų. Ačiū.

× George J. Rudys, Orland Park, Ill., A. Milaknis, Santa Monica, Cal., A. Nemanius, M. Gendrolis, K. Kiečius, Zenonas Vieraits, Edward Počius, atsiuntę po 5 dol. aukų už kalėdines korteles ir kalendorių. Ačiū.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

RAMUTĖ KEMEŽAITĖ SKRENDA PAS P. AMERIKOS LIETUVIŲ JAUNIMĄ

Ramutė Kemežaitė, Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos (PLJS) valdybos narė, Sąjungos siunčiama, sausio 15 d. išskrenda į Pietų Ameriką 5 savaitėms dirbti su tenyksių lietuvių jaunimu, talkinant jų veiklai, rengiantis V-tam Pasaulio lietuvių jaunimo kongresui, kuris įvyks 1983 m. JAV ir Kanadoje.

Ramutė Kemežaitė

Ramutei Kemežaitėi ten nusikridus, Sao Paulo, Brazilijoje, įvyks Pietų Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavimas sausio 22-24 d. ir stovykla sausio 25-31 d. Lituanicos stovyklavietėje.

Ramutė aplankys lietuvių jaunimą Sao Paulo, Brazilijoje, Montevideo, Urugvajuje ir Buenos Aires, Argentinoje. Ji visur ten jaunimui nuveš vėliausias kongresines informacijas, pamokys liaudies dainų, praves pokalbius, vadovaus stovykloje,

gal net praves jaunimo vadovų kursų.

Ramutė Kemežaitė Chicagoje, yra, galima sakyti, nauja "ateivė", Chicagoje apsigyveno tik prieš pusantį metų. Šalia pareigų PLJS centro valdyboje, ji dar yra Kernavės tunto patyris, skaučių draugininkė. Gimusi ir užaugusi Amerikos rytiniame pakraštyje, Waterbury, Connecticut. Nuo pat pirmųjų savo jaunystės dienų Ramutė gyvai reikišė lietuvių bendruomenės veikloje. O jau būdama studentė, Ramutė įsijungė į Waterbury lietuvių bendruomenės valdybą, eidama ten vicepirmininkės pareigas jaunimo reikalams. Dalyvavo VI-toje Tautinėje lietuvių skautų stovykloje Australijoje 1977 m. ir IV-tame Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese Europoje 1979 m. Baigusi universitetines studijas ir įsigijusi galingą sesers profesiją, persikėlė į Chicago. Šiuo metu ji dirba University of Illinois ligoninėje, Recovery Room. Pietų Amerikos lietuvių jaunimas nekantriai laukia jos atvykimo. rpt.

THE FORTY YEARS OF DARKNESS

Parašė Dr. Juozas Vaišnoras. Apie istorinius lietuvių kovos metus.

Į anglų kalbą išvertė Juozas Bulevičius. Minkštasis viršelėlis. Kaina \$2.95. Ši įdomi knyga gaunama: DRAUGAS, 4545 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629.

Cia demonstruojama rinkimų mašina, kai bus renkama Chicagoje ir apylinkėse nauji kandidatai pirmiųjų balsavimuose.

CHICAGOS ŽINIOS

GAISRE ŽUVO 5 VAIKAI

Penki vaikai, jų tarpe ir 8 mėnesių kūdikis, žuvo dviejuose gaisruose Naujų Metų dieną Chicago pietinėje dalyje. Ugnia gesiai rado lavonus Consuelo Thomas, 7 m., jo brolio Nathaniel, 4 m., ir jų sesers Cherry, 3 m., gulinties lovoje antrame aukšte namo 5745 So. Hoynes. Du kiti vaikai, Constance Woolridge, 8 mėnesių, ir jos sesutė Kenya, 18 mėnesių, žuvo degant namui 11939 S. Lowe. Jų artimieji nebeįstengė jų iš gaisro išnešti.

NUZUDYTI 877

Chicagoje 1981 metais buvo nužudyti 877 žmonės. Daugiau negu 1980 m., kai buvo nužudyta 865.

ŽUVO AUTOMOBILIS

Anksti Naujų Metų dieną užsimušė Antonio Salinas, 40 m., kai jo automobilis paslydęs trenkė į viaduko sieną Chicago miesto.

SUDEGĖ 3 KUBIEČIAI

Degant vienam namui Maywood priemiestyje, gaisre žuvo trys pabėgėliai iš Kubos: Leopold P. Ekpeolisin, 90 m., jo žmona Dolores 81 m., ir jų sūnus Leopoldo, 58 m. Spėjama, kad gaisras kilo iš cigaretės, rūkytojo užmigus.

ARESTAVO PADEGEJĄ

Už užstatą paleistas kalnys Ralph Sitzer, 28 m., sausio 2 d. Chicagoje vėl areštuotas. Policija jį pastebėjo stovintį prie krautuvės ir sekė, ką jis darys. Sitzer, išmūšęs durų langą, išėjo ir krautuvės vidų ir paskiau išbėgo, pavogęs pinigų su 10 dol. Policija jį areštavo. Staiga krautuvėje išsiplėtė Sitzerio padegtas gaisras, padaręs apie 250,000 dol. nuostolių.

UŽPUOLĖJAI ARESTUOTI

Areštuota apie dešimtys jaunuolių, kurie International amfiteatre buvo užpuolę Cicero moterį. Iki teismo jie išleisti užstatą.

ŽUVO GAISRE 2 MERGAITĖS

Užsilepsnojus namui, 1237 N. Harding Ave., Chicagoje, gaisre žuvo Rose Marie Gearheart, 3 m., ir jos pusėsėrė, 2 m. Spėjama, kad gaisras kilo iš egiutės. Tėvai buvo išvykę į darbą, palikdami mergaites globai 17 m. saugotojos. Ji pamaitino mergaites ir apie 10 val. paguldžiusi jas, pati nuėjo miegoti. Buvo išbudinta diu, bet mergaičių nebeįstengė išgelbėti.

PAMETĖ KŪDIKĮ

Vakarinės Chicago moteris, Janice Jones, 19 m., šv. Onos ligoninėje sulaukusi kūdikio, apsimokėjo ligoninei ir slapta naujagimį paliko moterų prausykloje. Susekta ji aiškinosi negalinti kūdikio auginti ir tikėjosi, jog ligoninė galės jį atiduoti kam įsūnyti. Jos antras kūdikis, 6 m., atiduotas auginti jos motinai, kol baigsis Jones byla.

TAKAI DVIRATININKAMS

Cook apskrityje miškeliuose nutarta išvesti dar 6.5 mylias takų dviratininkams. Jų nutiesimai ir dviejų tiltų pastatymui paskirta 772,720 dol.

ŽMONA PASAMDĖ ŽUDIKA

Žmonos už 1500 dol. pasamdė žudikas Naujų Metų rytą nušovė Clarence Brown, 53 m. Žmona Leslie Brown, 28 m., gyvenanti 1014 N. Hamlin Ave., Chicagoje, teisiniai, kad vyras mušdavęs ją ir vaikus, dėl to ji ir pasamdžiusi H. Lewis vyrą nušauti. Suimtas žudikas ir kiti du vyrai, kurie padėjo jam apsirūpinti ginklais.

TEATRAS PAREMS LENKUS

Arie Crown teatre, Chicagoje, vasario 3 d. prasidės muzikinės dramos "Seven Brides for seven Brothers" pastatymai. Dailis pajamų iš viso apie 50,000 dol. iš pirmųjų trijų spektaklių bus paskirta Lenkijos žmonių ir lenkų atbėgėlių Chicagoje šalpai.

JUODŲJŲ MOKYKLOS

Chicagoje palaipsniui daugėja privačios juodųjų mokyklos. Šiuo metu Chicagoje, neskaityt katalikų mokyklų, yra 50 privačių mokyklų, kuriose yra arba vien juodukai ar dauguma jų.

LIETUVIAI SIBIRE

Knyga — albumas su daugybėmis mūsų tremtinių ir kalinių atsiminimų, laiškų, su gausiomis nuotraukomis iš Sibiro, išėjo iš spaudos. Paruošė kun. J. Prunkis, iliustravo dail. J. Strungys, apipavidalino dail. P. Aleksas ir dail. V. Lukas. Išleido Amerikos Lietuvių Bičiulė. 216 psl., kaina \$21.80, su persiuntimu.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Illinois gyv. dar prideda \$1.40 valstijos mokesčio.

PADĖKA

Profesoriui Dr. Rimgandui Nemickui už greitai suteiktą man medicinos pagalbą ir rūpestingą gydymą prieš ir po operacijos, o chirurgui Dr. P. Naffah už sėkmingai padarytą sunkią širdies operaciją nuoširdžiai dėkoju.

J. Jadviršis ir šeima

DR. ANTANAS KUČAS ARKIV. JURGIS MATULAITIS MATULEVIČIUS

Gyvosios krikščionybės apaštalas Įvadą parašė KARDINOLAS ANTONIO SAMORE

Tai geriausia knyga, kokia iki šiol buvo išleista, apie Dievo Tarną arkivyskupo gyvenimą, pastoracinę ir visuomeninę veiklą ir apie nugalėtą kilius kelyje į tobulą krikščionybę. Jo palaimintojo paskelbimo byla yra prie pabaigos Vatikane. Reik tik susipažinti su jo gyvenimu ir prašyti šv. Tėvą šią beatifikacijos bylą pagreitinti.

Veikalas yra 592 psl., didelio formato, kietais viršeliais. Kaina su persiuntimu \$16.50. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629